

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO – OCTOBER 23, 2010 Vol. CI Nr. 204

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-22-10

PERIODICALS

Aptarta „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategija



Šia strategija taip pat siekiama sudaryti sąlygas užsienio lietuviams įsitraukti į Lietuvos politinį, ekonominį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

DELFI.lt nuotr.

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdyje, kuriam pirmininkavo premjeras Andrius Kubilius, aptartos pastabos ir pasiūlymai „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projektui. Pastabas ir siūlymus dėl „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projekto Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje galėjo teikti Lietuvos visuomenė, užsienio lietuvių bendruomenės ir organizacijos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkė Regina Narušienė pažymėjo, kad PLB svarbiausios veiklos ir bendradarbiavimo kryptys yra tautiškumo, Lietuvos kultūros ir istorijos puoselėjimas, lietuvių vienybė ir darbas kartu kuriant Lietuvos ateitį.

„Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projektą, kuriuo įgyvendinamos Lietuvos Vyriausybės programinės nuostatos, ruošia tarpžinybinė darbo grupė, kurią sudaro valstybės institucijų ir PLB atstovai. Ši darbo grupė, išnagrinėjusi ir apibendrinusi gautus pasiūlymus, pateiks

strategijos projektą Vyriausybei.

„Globali Lietuva“ – lietuvių tautos dalies užsienyje ir Lietuvos valstybės ryšio, pagrįsto pagarba ir partneryste, išlaikymo strateginis planas. Jo tikslas – pasaulinėje erdvėje sudaryti sąlygas ir sukurti prielaidas stiprinti lietuvišką tapatybę.

Šia strategija taip pat siekiama sudaryti sąlygas užsienio lietuviams įsitraukti į Lietuvos politinį, ekonominį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, prisidėti prie Lietuvos gerovės, pažangos ir nacionalinių siekių plėtros.

Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdyje taip pat aptarta lietuviškų archyvų užsienyje būklė ir galimybės. Lietuvos archyvų departamentui kartu su PLB pasiūlyta parengti planą, kaip archyvinį paveldą geriau pateikti informacinėje erdvėje, kad šiuo paveldu būtų galima naudotis.

Posėdyje PLB atstovai pažymėjo, kad daugumą užsienio lietuvių tenkina naujojo Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo projektas, tikimasi, jog Seimas jį priims.

Naujoji Mianmaro vėliava sukėlė nuostabą Lietuvoje

Vilnius, spalio 22 d. (BNS) – Lietuvoje sukėlė nuostabą naujoji Mianmaro vėliava, stulbinamai panaši į lietuvišką Trispalvę. Šios Pietryčių Azijos šalies, dar vadinamos Birma, karinio režimo paskelbta vėliava beveik tokia pat kaip Lietuvos valstybinė vėliava su horizontaliomis geltonos, žalios ir raudonos spalvos juostomis, tik turi viduryje baltą penkiakampę žvaigždę.

Premjeras Andrius Kubilius sa-

kė, kad vėliavų panašumas neturėtų stebinti ir kaip pavyzdį pateikė panašias Skandinavijos vėliavas. „Nežinau, ar pareikšime kokių nors autorinių priekaištų – mes žvaigždės neturime. Turėjome žvaigždžių ir mums neberekia jų“, – sakė A. Kubilius. Kai kuriems naujoji vėliava priminė ir kitus Lietuvos istorijos laikotarpius, ne vien sovietinę okupaciją, kurią omenyje turėjo ministras pirmininkas.

Anot užsienio žiniasklaidos, vėliavą Mianmaro režimas netikėtai pakeitė, likus vos kelioms savaitėms iki pirmųjų rinkimų per du dešimtmečius. Taip pat pakeistas nacionalinis himnas. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos teigimu, nuo 1962 metų Mianmarą valdo karinis režimas, šalis kenčia dėl didelės korupcijos, skurdo ir žmogaus teisių pažeidimų.

Mykolo Romerio universiteto Lyginamosios teisės katedros vedėjas

Justinas Žilinskas pabrėžė, kad vėliavos su geltonos, žalios ir raudonos spalvos juostomis nėra retos, ypač jų daug yra Afrikos žemyne. Be to, lietuviškoje Trispalvėje spalvos yra sodresnės nei ant Mianmaro vėliavos. „Vėliavos pasirinkimas yra valstybės vidaus reikalas. Tarptautinė teisė šio klausimo nereguliuoja“, – sakė teisininkas. „Abejoju, kad kurdami vėliavą Mianmaro pareigūnai galvojo apie Lietuvą“, – pridūrė J. Žilinskas.

Siūloma didinti darbo užmokestį

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Nuo 800 iki 900 ar 1,000 litų gali būti didinamas mažiausias darbo užmokestis. Toks siūlymas numatytas premjero Andriaus Kubiliaus sudarytos darbo grupės piniginės socialinės paramos gavėjų įsiliejimo į ekonomiškai aktyvią visuomenę klausimams išnagrinėti išvadose.

Anot išvadų rengėjų, padidėjusios algos žmonėms bus paskata dirbti ir nesinaudoti socialinėmis išmokomis. Premjeras A. Kubilius sako, kad darbo grupė sprendžia ne mažiausio atlyginimo klausimą, o ką daryti su stipriai išaugusiu socialinių išmokų skaičiumi.

Šiuo metu Lietuvoje neatskaičius mokesčių mažiausias darbo užmokestis yra 800 litų, arba apie 670 litų „į rankas“. Europos Sąjungos (ES) statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, šių metų pradžioje mažiausias atlyginimas Lietuvoje buvo vienas mažiausių tarp ES šalių. Šių metų sausį mažiausias darbo užmokestis Lietuvoje sudarė 232 eurus.

Prezidentė priėmė projekto „Aliante“ dalyvius



Vilnius, spalio 22 d. (President.lt) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Atlanto sutarties Lietuvos bendrijos organizuojamo projekto „Aliante“ dalyvius. Su tarptautiniu ir nacionaliniu saugumu bei NATO veikla besidominčiu jaunimu prezidentė aptarė naujas šalis ir tarptautiniam saugumui kylančias grėsmes ir naują NATO saugumo strategiją.

„Džiaugiuosi, kad ir Lietuvos jaunimas rūpinasi valstybės ateitimi ir saugumu. Lietuvai svarbiausia, kad naujoje NATO strategijoje būtų įtvirtintas kolektyvinės gynybos ir apginkavimo užtikrinimas kiekvienai

organizacijos šaliai, skiriamas reikiamas dėmesys naujoms, ypač su energetiniu ir kibernetiniu saugumu susijusioms grėsmėms ir būtų tęsiama NATO Atvirų durų politika, užtikrinanti galimybę ir kitoms šalims prisijungti prie organizacijos.

„Lietuvos ateitis – jūsų, valstybei neabejingų, aktyvių jaunų žmonių rankose“, – pabrėžė prezidentė.

Projekto „Aliante“ dalyvius prezidentė paragino domėtis visomis Lietuvai svarbiomis problemomis, telkti savo bendraamžius, skatinti jaunų žmonių pilietiškumą ir atsakomybę, patiems kurti ateities Lietuvą.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2, 10)
- Leidėjo žodis (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- Lietuviškai bažnyčiai Elizabeth, NJ – 100 (p. 4)
- Legendinio skrydžio metines minint (p. 5, 6)
- Su Kurpiu per vaizdingai didžią Iberiją (p. 8)
- Ganytojo žodis (p. 11)
- Veikli JAV LB New Jersey apylinkės pirmininkė (p. 12)
- Spygliai ir dygliai II (p. 13)
- Pokalbis su LR karo atašė pavaduotoju (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis



Sunkmetis keičia tradicijas. Dėl ekonominės padėties Lietuvoje šįmet buvo nuspręsta nerengti kasmetinio Vienos pokylio. Vietoje šios prabangios šventės Vilniuje vyko labdaros akcija „Suprask, atjauk, padėk“. Neseniai paskelbta, kad Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II atšaukė tradicinį kalėdinį vakarėlį Buckingham rūmuose, nusprendusi, kad netinkama švęsti, kai eiliniai britai išgyvena ekonominį sunkmetį, šalyje susiduriama su didžiausiu po karo biudžeto deficitu, o Vyriausybė yra priversta mažinti išlaidas. Pirmą sykį atšaukiamas vakarėlis, kuris būtų atsiėjęs apie 200,000 litų ir kuriame būtų dalyvavę 1,200 svečių. Taigi tiems, kurie vylėsi pravėdinti savo apdarų spintas ir tikėjosi pamatyti karalienę, šokančią su liokajumi, o princą Philip – sukančią valsą su kambarine, teks palaukti geresnių laikų.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org



Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org



Ateitininkijos šimtmečio šventė Kanadoje

Su padėka į sekantį šimtmetį!

Ilgametis Toronto ateitininkų veikėjas Vincas Kolyčius padėkos Mišiose skaito savo parašytas tikinčiųjų maldas. Mišias aukojo prel. Edmundas Putrimas, parapijos klebonas Juozapas Marija Žukauskas, OFM, tėvas Jonas Šileika, OFM, ir kun. A. Kaknevičius.

Rūtos Rusinienės nuotraukos

Š. m. spalio 2 d. Priskėlimo parapijoje Toronte susibūrė Hamiltono Aleksandro Stulginskio ir Toronto Stasio Šalkauskio kuopos. Šventės programoje: Padėkos šv. Mišios, fotoparoda, dr. Kęstučio Skrupskelio paskaita, iškilminga vakarienė, dainų pynė, 100-mečio „Napoleonas“.

Gabija Petrauskienė

Vasaros metu būriai jaunimo stovi prie palapinių...visi apsikabinę, plaukai suveltai, bet visų veidai žiba plačiais šypsniais. Žiemos metu tas pats džiaugsmas ir šypsniai — būriai jaunimo Dainavoje, Žiemos kursuose. Prie virtuvių durų stovi prijuostėmis apsidengusios mamytės su tėveliais — kursų, suvažiavimų bei vasaros stovyklų šeimininkės ir ūkvedžiai. Toliau — stovyklų vadovai, komendantai. Nuo sienų atgal į save žiūrime mes patys su kuopų globėjais — tai jaunučių, jaunių, moksleivių ir studentų kuopų susirinkimai, įvairių kuopų metinės šventės. Čia peteliškė, ten Dievo karvytės, toliau vaidilutės — nuotraukose esame

įamžinti ir tais pavaldais — tai įvairiausi pasirodymai, atlikti Kalėdų, Motinos ar Tėvo dienos paminėjimuose, kuopos šeimos švenčių metu. Priklaupę bučiuojame vėliavas — įamžintos įžodžio davimo apeigos. Dar senesnėse nuotraukose matome Nepriklausomos Lietuvos ir po karo Vokietijoje atsistėgusių ateitininkų kuopų bei korporacijų narius — ne vienas atvykęs dar save bei artimus draugus atpažįsta!

Žiūrint į šiuos vaizdus — kiek daug brangių ir šiltų prisiminimų! Kiek daug kiekvienam iš mūsų yra davusi ši — ateitininkų organizacija. Jos vaidmenį mūsų gyvenimuose liudijo specialiai Ateitininkijos šimtmečiui atšvęsti Kanadoje suorganizuota fotografijų ir archyvinės medžiagos paroda. Tai buvo vienas iš keturių pagrindinių renginių, kurie sudarė Hamiltono Aleksandro Stulginskio ir Toronto Stasio Šalkauskio kuopų Kanados ateitininkų 100-mečio paminėjimo šventę, kurią pradėjome padėkos šv. Mišiomis.

Padėkos šv. Mišios

Šeštadienį, spalio 2 d. susirinkome Padėkos šv. Mišioms Priskėlimo parapijos bažnyčioje. Jas atnašavo prel. Edmundas Putrimas, parapijos klebonas Juozapas Marija Žukauskas, OFM, tėvas Jonas Šileika, OFM, ir kun. A. Kaknevičius. Pamokslą pasakė prel. E. Putrimas, iškeldamas iššūkį ateities Bažnyčiai klausdamas — vertindami dabartinę didžiąją Bažnyčios instituciją, ar tik ateityje ne-

pasuksime pradinės krikščionybės ke-
liu, burdamiesi į mažesnes, glaudesnes
tikinčiųjų bendruomenes? Tikinčiųjų
maldas parašė ir perskaitė Vincas Ko-
lyčius. Aukojimo procesijoje Jonas
Andriulis nešė jo paties iš Pinneberg,
Vokietijos, per Antrąjį pasaulinį karą
išsaugotą ir į Kanadą atvežtą studentų
ateitininkų vėliavą, ilgametė ateiti-
ninkė Monika Povilaitienė nešė Atei-
tininkijos šimtmečio ženklą, hamiltoni-
škie Marijus Gudinskas — kun.
Stasio Ylos „Ateitininkų vadovą“, buvusi
torontietė Audronė Kuolaitė-Skrupskelienė — naują dr. Skrupskelio
knygą „Ateities draugai“, hamiltoni-
škie Dana Lukoševičiūtė-Šablinskienė
su Danguole Juozapavičiūtė-Breen –
duoną ir vyną. Hamiltono vėliavnešiai:
Teresė Verbickaitė-Apanavičienė, Fel-
cija Gudinskienė, Aušra Pleinytė, Dalia
Trumpickienė. Toronto vėliavnešiai: dr.
Ona Gustainienė, Laima Gustainytė-
Underienė, Valė Staškevičiūtė-Baliū-
nienė ir Leonas Ehlers.

Archyvinė paroda

Po šv. Mišių, beveik 200 apsilan-
kusiųjų leidosi į Parodų salę, kur buvo
iškabintos Hamiltono ir Toronto ateiti-
ninkų veiklos nuotraukos ir iš ar-
chyvų į dienos šviesą atnešti laikraštė-
liai, dainorėliai, pratybų sąsiuviniai,
susirinkimų protokolų knygos. Parodą
paruošė Hamiltono ateitininkai Boru-
sienė, Felicija Gudinskienė, Dalia
Trumpickienė, Žibutė Vaičiūnienė ir
Toronto ateitininkai Rūta Rygelienė,
Ramunė Jonaitienė ir Daina bei Romas
Puteriai. Rengėjai: Rūta Rygelienė,
Rūta Rusinienė, Gabija Petrauskienė,
Laima Underienė, Dalia Vaškevičiūtė,
Žibutė Vaičiūnienė, Vida Duliūnienė,
Rita Radžiūnaitė, Ramunė Jonaitienė
ir Eugenijus Kriksčiūnas visus apsilan-
kusiųjų pasitiko šampano stikleliais
ir užkandėliais.

Nukelta į 10 psl.



Aukojimo procesijoje Jonas Andriulis nešė jo paties iš Pinneberg Vokietijos, per Antrąjį pasaulinį karą išsaugotą ir į Kanadą atvežtą studentų ateitininkų vėliavą, o ilgametė ateitininkė Monika Povilaitienė nešė Ateitininkijos 100-mečio ženklą.

ŽIEMOS KURSAI

Gruodžio 26 d. iki sausio 1 d.
Dainavoje

Visi moksleiviai kviečiami dalyvauti
ateitininkų pasaulėžiūros kursuose.
Registracija prasidės lapkričio 7 d.
Kursų informaciją rasite tinklalapyje:
www.mesmas.org nuo lapkričio 1 d.

— MAS CV

Ateitininkijos šimtmečio šventė

Čikagoje • lapkričio 25–28 d.

Pentadienį, lapkričio 26 d., 10 val. ryto

Iškilmingos šv. Mišios Čikagos Šventojo Vardo katedroje

Atnašauja vysk. Gintaras Grušas ir vysk. Gustavo Garcia Siller

Lapkričio 26–28 d. Akademinė ir kultūrinė programa –

jaunučiams, moksleiviams, studentams, sendraugiams ir

placiajai lietuvių visuomenei — visiems, kurie domisi!

Marriott Magnificent Mile viešbutyje: 540 N. Michigan Ave., Chicago

Kviečiame registruotis internete: <http://100metis.ateitis.org>

arba kreipkitės į Ritą Rušėnienę tel. 630-355-4445

ar el. paštu: RitaRusen@yaho.com

LEIDĖJO ŽODIS

Ateitininkiška krikščionybė užsienyje

Kadaise kun. Vytautas Bagdavičius parašė straipsnį „Ateitininkiška krikščionybė“, kuriame nubrėžė ateitininkijos kaip religinio sąjūdžio skerspjūvį ir apibūdino visą ateitininkų kelią nuo pradžios. Verta atskirai pažvelgti į ateitininkų veiklą užsienyje – Vokietijoje, Kanadoje ir ypač Jungtinėse Valstijose. Nors kitomis, jau išsivijus sąlygomis, jie greitai atsikūrė: iš pradžių Vokietijoje (1945), vėliau Jungtinėse Valstijose (1949). Buvo atkurtos organizacinės struktūros, išrinkti vadovai, ieškoma savo vietos išsivijusioje veikloje. Greitai dar nepriklausomoje Lietuvoje buvę ir naujai įstoję ateitininkai visuomeniniais, pedagoginiais, moksliniais darbais tapo užsienio lietuvių veiklos pramonėms. Išsivijus ateitininkų vadai ir ideologai kūrė į ateitį orientuotą, modernius laiko ženklus atliepiančią, ateitininkišką krikščionybę, nukreiptą prieš ateistines, stabmeldiškas apraiškas.

Išsivijus ateitininkų vadai ir ideologai kūrė į ateitį orientuotą, modernius laiko ženklus atliepiančią, ateitininkišką krikščionybę, nukreiptą prieš ateistines, stabmeldiškas apraiškas.

Antanas Maceina, Petras Maldeikis, kun. Stasys Yla, Antanas Ramūnas-Paplauskas skleidė naujas vakarietiškas pedagogines idėjas, pagrįstas šiuolaikinio ugdymo pasiekimais, ugdė dvasines vertybes ir siekė veikiant visuomenėje tas vertybes įgyvendinti. Ypač stovyklose ir kursuose buvo sukurta šiuolaikinį žinojimą ir religines idėjas jungianti patraukli sistema, kur taikytas koncentrinis metodas, medžiagą dėstant trimis atžvilgiais: istorija, principai, metodika. Sukurtos ugdymo medžiagos perteikimo savitos sritys.

Ugdymas buvo įgyvendinamas dvasinio atsinaujinimo psichologinėmis pakopomis. Pirmiausia atrasti žmogiškus dalykus – savo gilesnį interesą, meilę, tikėjimą. Atradus save, savo gyvenimo prasmę bei pilnatvę, atsiverti Dievui ir atsinaujinti – įgauti ramybę, atleidimą, artimo meilę. Atsinaujinimo buvo mokoma prisiderinant prie Dievo valios, suderinant Evangelijos tiesą, natūralų pažinimą ir kultūros misiją, t. y., „sumezgant civilizacijos laidus“. Čia būdavo patariama: 1) daugiau diskutuoti, mąstyti, žvelgti giliau; susitelkti į svarbiausius dalykus, ieškoti laidų derinio; 2) pagyventi galvojimo procesą (apčiuopti idėjų visumą, jų ryšį); 3) remtis dialoginiu metodu (dalintis su kitais, imti ir duoti).

Ateitininkai istorikai (kun. Vik-

toras Gidžiūnas, Zenonas Ivinskis, kun. Paulius Rabikauskas, Antanas Kučas, Simas Sužiedėlis), visuomenininkai (Adolfas Damušis, Petras Kisielius, Juozas Laučka), mąstytojai ir psichologai (Antanas Maceina, Juozas Girnius, kun. Stasys Yla, Justinas Pikūnas) nuo konservatyvios, prie praeities prisiderinančios krikščionybės pasuko į ateitį kuriančią, gyvenimišką optimistinę krikščionybę. Jie tarp užsienio lietuvių išplatino naujus krikščionybės ir moderniojo pasaulio santykius, pradėjo Bažnyčios bei religinio gyvenimo šiądienėjimą. Jie įdiegė supratimą, kad krikščionybė nuolat kinta ir prisitaiko prie pasaulio: perima jo kalbą, raiškos lytis; apsivelka naujomis kultūros formomis. Apsivilkti vis naujomis iš pasaulio perimtomis kultūros lytimis yra nuolatinis krikščionybės uždavinys. Ateitininkai įpratino mąstyti krikščionybės tiesas ne kaip bendras idėjas reiškiančias „žodines formules“, bet kaip tikrų įvykių skelbimą.

Religijos neigimo laikais jie parodė, kaip religija pasireiškia gyvenime, kaip ją keičia ir pertvarko. Taigi šiądienėjimo kaip pasikeitimo skelbimas atskleidė kelią, kaip krikščioniškas idealas turi būti vykdomas gyvenimo praktikoje, kokiais būdais ir kokiomis priemonėmis realizuojamas: krikščioniškas idealas yra ne tik aukštas, bet ir realus, t. y. pritaikomas gyvenime. Pritaikomas ne iš karto, tačiau dalimis. Dėl to idealas yra nuolat siektinas, o jo siekimas veda žmogų pirmyn, į tobulesnį gyvenimą. Gyvenimas be idealo sustingtų, idealas be gyvenimo netektų prasmės. Ateitininkų idealizmas buvo atgręžtas į tikrovę ir stengėsi ją atnaujinti, t. y. atnaujinti gyvenimą idealo šviesoje.

Ateitininkai tapo „kietu lietuvių katalikiškos kultūros žvirgždu, kurio nepajėgė sumalti negatyviai visur besireiškiančios šio laikotarpio mados girtos“ (Z. Ivinskis). Ateitininkai išsivijusioje nesukūrė naujos ideologijos, bet kursuose ir visuomeninėje veikloje buvo išgildintos modernios tautiškumą ir krikščioniškumą jungiančios gyvos idėjos. Užsienio lietuviai ateitininkai daug savo patyrimo perteikė Lietuvos ateitininkams, bet ir dabar atsinaujinimo ir veikimo veiksmingumu galėtų sujungti kartais prisnūstančius tėvynainius Lietuvoje.



„Padarykime skirtumą!“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Visuomenės apklausos rezultatai rodo, kad 85 proc. amerikiečių bent kartą gyvenime yra buvę savanoriais, t. y. kitų labai ką nors atlikę veltui. Taip buvo talkinama savo bendruomenei. Taip pat 39 proc. savanorių teigė, kad tokiu būdu jie praplėtė savo draugų ratą, kai kurie net susipažino su būsimu sutuoktiniu(e). Kiti netikėtai sutiko garsių žmonių iš kino ar sporto pasaulio. Savanoriai yra laimingesni, o 93 proc. lieka įsitikinę, kad jų pastangos padarė skirtumą.

Žurnalas „USA Weekend“ 1992 metais pradėjo „Make a Difference Day“ („Padarykime skirtumą!“) tradiciją, kuri kasmet išpuola ketvirtąjį spalio mėnesio šeštadienį. Laikui bėgant ši diena tapo didžiausia ir gausiausia savanorių darbo diena Amerikoje. Į tos dienos įvykius yra įsitraukę pramonės bendrovės, valdžios vadovai, pelno nesiekiančios organizacijos ir milijonai eilinių žmonių. Pernai trys milijonai žmonių tą dieną stengėsi padaryti norimą skirtumą. Tūkstančiai įvairių projektų buvo įvykdyti šimtuose miestų ir miestelių. Prieš savanorių dieną yra įtraukiamos sporto žvaigždės, kompiuterių bendrovės ir kt. jai reklamuoti. Siekiant atkreipti kitų dėmesį į šią dieną, iš anksto būna paruošiami marškinėliai, balionai, lipdukai. Kasmet iš visos Amerikos atrenkami ir apdovanojami originaliausi ir sėkmingiausi projektai. Žodžiu, milijonai žmonių nors vienai dienai sukeliama ant kojų.

Pernai metais Larimer apskrityje, Colorado valstijoje, buvo paminėta net savaitę trukusi „Padarykime skirtumą!“ diena. Ten per savaitę 4,450 žmonių pagelbėjo 75 organizacijoms ir tūkstančiams kitų žmonių. Phoenix miesto meras Phil Gordon spėja, kad tą dieną jis suvažinės 230 mylių ir aplankys įvairius projektus. Jo noras yra skleisti mintį, kad kiekvienas gali padaryti skirtumą. Pernai New York mieste 1,000 savanorių pasodino 20,000 medelių. Atlanta mieste savanoriai pakeitė dušų galvutes, taip sutalpydami daug vandens ir nereikalingų išlaidų. Los Angeles mieste buvo suorganizuota 120,000 savanorių įvairiems projektams atlikti. Pablogėjusi krašto ekonomika savanorių gretas padidino. Savanorystę skatina ir pedagogai, pastebėję, kad savanoriais esantys moksleiviai geriau mokosi ir mažiau linksta į žalingus įpročius.

Mane sudomino faktas, kad vienas žurnalas sugebėjo išjudinti tokį didelį savanorių sąjūdį. Susidomėjau to žurnalo istorija, nors patį žurnalą daugelį metų gaunu kaip priedą su vietiniu dienraščiu. Pasirodo, žurnalas „USA Weekend“ yra 600 laikraščių Amerikoje priedas ir pasiekia 23 milijonus namų, su maždaug 49 milijonais skaitytojų. Tai tikrai pavydėtinas tiražas. Žurnalas yra laimėjęs apdovanojimų žurnalistikoje. Jame kas savaitę yra aprašomi socialiniai, sveikatos, maisto, turizmo ir pramoginiai reikalai. Žurnalą leidžia pasaulinio garso ir apimties bendrovė „Gannett Co“.

Visa tai beskaitant, mano dėmesys užkliuvo už „savaitinio priedo“ sąvokos. Savaitinis priedas? Aha, tokį arba panašų savaitinį priedą turi ir mūsų „Draugas“. Jį vadiname „Kultūros priedu“. Daug kas jį mėgsta, atidžiai skaito, išsikerpa įdomesnius straipsnius ir sau pasilaiko. Tas priedas dienraščiui, šįmet pradėjusiam savo antrąjį šimtmetį, prideda orumo, atlieka šviečiamąjį darbą. Tuo tarpu iš Lietuvos vis girdisi balsai, kad tenykštė spauda yra per daug sensacinga, oportunistinė, lėkšta, tiesiog nekultūringa. Ir šioje minčių sankryžoje gimė mintis eksportuoti „Draugo“ „Kultūros priedą“ į Lietuvą. Konkretus siūlymas „Draugo“ leidėjams: užmezgti ryšius, patyrinti galimybes ir pradžia susitarti su keletu laikraščių Lietuvoje turėti „Kultūros priedą“ kaip priedą prie savo leidinių. Tai nebūtų žingsnis, daromas dėl ekonominių išskaičiavimų, nors tuo ėjimu „Draugas“ neturėtų nukentėti. Pradžiai būtų galima „Draugo“ priedu dalintis už savikainą. Kiek suprantu, reikiama technologija jau turima. „Kultūros priedo“ redaktorė dirba Vilniuje, o priedas spausdinamas Čikagoje. Redaktorės buvimas Lietuvoje – irgi teigiamas reiškinys. Galutinai susitarus, Lietuvos laikraščiai gautų reikiamą informaciją, visą paruoštą medžiagą ir patys vietoje tą priedą atsispausdintų. Ar dėl to netaptų kultūringesni tų laikraščių skaitytojai? Gal pakiltų ir visiems leidėjams rūpimas prenumeratorių skaičius? „USA Weekend“ žurnalas yra 600 laikraščių Amerikoje priedas. Tai, aišku, neatsitiko staiga. Gerai suplanavus ir kantriai siekiant numatyto tikslo, nebūtų nerealu galvoti, kad per penkerius metus „Draugo“ „Kultūros priedas“ surastų naujus namus bent dešimtyje Lietuvos laikraščių. O sėkmę turėtų lydėti sėkmė ir tas besiplečiantis ratas tada toliau plėstųsi į didesnę susidomėjimą priedu.

Išibėgėjus entuziazmui, galima viltis, kad laikui bėgant „Draugo“ „Kultūros priedas“ sugalvos ir duos mintį tarp lietuvių ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje kasmet rengti „Padarykime skirtumą!“ dieną. Kodėl gi ne?



**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS
„DRAUGU“!**

TEL.: 773-585-95000

**„DRAUGAS“ – išsivijus ir Lietuvos jungtis;
www.draugas.org**

Lietuviškai bažnyčiai Elizabeth, NJ – 100!

Ta proga kviečiame į šventinį koncertą mūsų parapijoje

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

**Šv. Petro ir Povilo
parapijos istorija**

„Sodų“ valstijos lietuviškiausiu tebelaikomame Elizabeth mieste pastatyta Šv. Petro ir Povilo bažnyčia – svarbi istorijos dalis, nes tai seniausia tebeveikianti lietuvių lankoma parapija New Jersey. Žmonės dešimtmečius dirbo ir aukojo pinigus bei laiką, kad galėtų pastatyti gražią bažnyčią ir turėtų maldos namus, kuriuose kalbėtis su Dievu galėtų savo gimtąja kalba. Pagal esančius įrašus manoma, kad pirmieji lietuviai į Elizabeth atvyko apie 1878-uosius. Per daugiau kaip dešimtmetį mūsų tautiečių skaičius šiose apylinkėse žymiai padidėjo. Jie rinkosi vietinėje Šv. Patriko bažnyčioje. Keli besisvečiuojantys lietuvių kunigai ragino savuosius įkurti lietuvišką religinę organizaciją. Šie paskatinimai gana grei-



Parapijiečiai ir kun. Danielius Staniškis (dešinėje) ragaus jubiliejinį tortą.

tai užderėjo vaisius. 1892-ųjų pavasarį buvo įsteigta labdaringoji Šv. Kazimiero organizacija, vėliau atsirado kita – Šv. Jurgio draugija. Netrukus abi susijungė ir imtasi steigti bendra parapija, kurią pradžioje norėta pavadinti Gailestingosios Mergelės vardu, tačiau vėliau ji buvo pervardinta į Šv. Petro ir Povilo parapiją. Žmonės rinko pinigus, organizavo įvairius vėjus, kad tik jų svajonė kuo greičiau virstų realybe ir 1895 m. rugpjūčio 5 d. vietinis vyskupas oficialiai paskelbė Šv. Petro ir Povilo lietuvių Romos katalikų parapiją Elizabeth, NJ gyvuojančia.

Nieko nelaukdami lietuviai pradėjo organizuoti ir pačios bažnyčios statybą, kuri buvo baigta 1896-ųjų pabaigoje. Oficialus jos atidarymas įvyko 1896 m. sausio 12 d. Kai bažnyčioje pirmą kartą suskambėjo Lietuvos himnas, žmonės, negalėdami su laikyti džiaugsmo ašarų, jautė, kad visas jų triušas atsipirko su kaupu. Nuo tada jų tikėjimas, kurį parapijiečiai bandė perduoti ir kitoms kartoms, tik stiprėjo. Šv. Petro ir Povilo bažnyčia lietuviams tapo Mažąja Lietuva. Elizabeth, NJ maldos namai daugeliui buvo nesvetimi. Niekam nekildavo nuostaba, kad per vieną dieną sekmadieniais ten susituokda-

vo 20 porų, vykdavo net 30 krikštynų.

Vėliau New Jersey valstijoje išdygo dar kelios bažnyčios – Newark, Bayonne, Jersey City, Kearny ir Paterson. Tačiau Šv. Petro ir Povilo parapija buvo lyg mama visoms naujai atsiradusioms parapijoms. Laikui bėgant vis daugiau ir daugiau lietuvių apsigyvendavo Elizabeth apylinkėse. Taip Šv. Petro ir Povilo bažnyčia pasidarė per maža, tad buvo nuspręsta statyti didesnę. Nauji maldos namai savo duris parapijiečiams atvėrė 1910 metais. Nors ši bažnyčia buvo didelė ir erdvi, tačiau tuo metu reikėjo net 4 sekmadieninių šv. Mišių, kad jose galėtų dalyvauti visi norintys. 1913-aisiais šioje parapijoje pradėjo veikti pirmoji lituanistinė mokyklėlė. 1915 m. joje mokėsi apie 800 mokinių. Pokario laikais – 1950-aisiais – parapija vėl išaugo, nes į JAV plūstelėjo „dypukų“ karta, kuri prisijungė prie jau Amerikoje įsikūrusių lietuvių ir tęsė bažnytinę veiklą.

**Šventinės Mišios
jubiliejaus proga**

Deja, vėliau lietuvių, lankančių bažnyčias, sumažėjo, o nemažai jų tiesiog išsikraustė iš apylinkių. Šiemet spalio 17-ąją dar kartą rinkomės į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią atšvęsti maldos namų, šį kartą naujojo pastato, šimtmečio jubiliejaus. Skambant 135 metų senumo vargonų (jie buvo nupirkti iš Elizabeth teatro) muzikai bei liejantis nuostabiems mūsų parapijos choro balsams, apylinkių lietuviai ir svečiai, atvykę iš toliau, džiaugėsi šia neeiline diena. Šventines pamaldas kartu su kun. Danieliumi Staniškiu aukojo vyskupas Dominic Marconi, kaimyninės Šv. Adalberto (Vaitiekaus) lenkų parapijos, susijungusios su mūsų Šv. Petro ir Povilo, klebonas Krzysztof Szczotka, jo padėjėjai kun. John Michalczak, kun. John T. Mathai ir diakonas Philip Rejrat. Mišias užbaigė Šv. Adalberto (Vaitiekaus) bažnyčios choras (vad. Jarek Kaczynski) šventovės skliautus užpildžiusiais varpelių garsais, po ko svečiai buvo pakviesti į parapijos salę pietų bei pasiklausyti lietuviško vaikų „Varpelio“ ir jaunimo „Vėjo“ chorų dainų (vad. Birutės Mockienė) bei pianisto, daugiau nei 30 metų lietuvių parapijoje vargonininkaujančio Eric Houghton atliekamų kūrinių. Parapijiečiai džiaugėsi šia ypatinga proga sulaukę garbingo svečio iš New



Parapijos vaikų choras „Varpelis“.



Vytė ir Valdemaras Sarapinai su kun. Krzysztof Szczotka – parapijos klebonu.



1910 m. lietuvių pastatyta Šv. Petro ir Povilo bažnyčia.

York – generalinio konsulo Valdemaro Sarapino su žmona Vyte. Jis pasveikino visus susirinkusiuosius su garbinga sukaktimi bei perskaitė ir įteikė klebonui kun. K. Szczotkai LR užsienio reikalų ministro A. Ažubalio sveikinimą.

**Bažnyčios šimtmečiui
pažymėti – Halloween
sekmadienio koncertas**

JAV Lietuvių Bendruomenės Elizabeth apylinkė, kuri glaudžiai bendradarbiauja su Šv. Petro ir Povilo parapija, savo ruožtu taip pat nori pa-

minėti šį garbingą ir visai New Jersey lietuvių visuomenei reikšmingą (juk mūsų bažnyčia vienintelė belikusi pilnai tebeveikianti lietuviška šventovė New Jersey – autorės past.) jubiliejų. Spalio 31 d., sekmadienį, tuoj po 11 v. r. šv. Mišių visus maloniai kviečiame šventinei programai, skirtai mūsų bažnyčios naujojo pastato šimtmečiui paminėti. Koncertas vyks Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje (216 Ripley Pl., Elizabeth, NJ). Pirmą kartą į New Jersey koncertuoti atvyksta populiarus Lietuvoje televizijos projekto „Kelias į žvaigždes“ dalyvis, kelių įsimintinų dainų autorius bei atlikėjas Robertas Kupstas-Byla, šiuo metu gyvenantis Washington, DC. Jis jau nemažai koncertavo įvairiuose JAV lietuvių telkiniuose. Taip pat renginyje pasirodys kun. Danielius Staniškis su savo grupės „Midnight Ramblers“ bliuzo muzikos atlikėja Katie Grumka. Įėjimo kaina asmeniui – 20 dol. (paaugliams 10 dol., vaikams iki 12 m. – nemokamai). Kaip įprasta, veiks baras ir bus lietuviškų užkandžių bei gardžių cepelinų.

Kviečiame visus nepraleisti progos dalyvauti šiame tikrai neeiliniame jubiliejiname koncerte bei visiems kartu pasidžiaugti seniausia tebeveikiančia lietuvių bažnyčia „Sodų“ valstijoje. Dėl papildomos informacijos bei bilietų užsakymo kreipkitės tel. 732-317-9195 arba 908-313-7221. Iki susitikimo Šv. Petro ir Povilo parapijoje!

Autorės nuotraukos



Feliksas Vaitkus.

Legendinio skrydžio 75-ąsias metines minint

Prieš 75 metus, ankstų rugsėjo 21-osios rytą, iš to paties JAV oro uosto ir angaro, kaip ir S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanica“, pakilo Felikso Vaitkaus pilotuojama „Lituanica II“.

Pabandė dar kartą

Neprabėgus nė metams po traagiškai 1933 m. vasarą pasibaigusio S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą, F. Vaitkus, išėjęs iš Žemaitijos sūnus, tapo legendinių lakūnų testamento vykdytoju – su uošviu pradėjo ruošti lėktuvą skrydžiui iš New York į Kauną. Medinės konstrukcijos faineruotą lėktuvą (S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanica“ buvo dengta tik drobe) nupirko Amerikos lietuvių transatlantinio skridimo sąjunga.

Anot Lietuvos aviacijos muziejaus vyriausiojo muziejininko Jono Čepo, svarbiausias F. Vaitkaus lėktuvo skirtumas nuo S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanicos“ buvo radiokompasas.

Nesėkmė tykojo tupiant

F. Vaitkus su „Lituanica II“ tris mėnesius laukė palankaus skrydžiui oro. Pagaliau toks rytas išaušo. Tačiau beskreندانt naktį pradėjo kristi šlapdriba, ir lėktuvas apšalo – lakūnui teko leistis iš keturių kilometrų aukščio iki pusantrų kilometro virš vandenyno lygio, tačiau čia jį pasitiko lietus, prausęs „Lituanica II“ dar tris valandas. Vėliau F. Vaitkus sakys, kad tai buvo visiškai aklas skrydis, trukęs septyniolika valandų.

Tokiam skrydžiui reikėjo daug benzino. Be to, F. Vaitkus pastebėjo, kad benzino siurblys leidžia degalus, todėl lakūnas nusprendė, kad lėktuvui nepakaks jo iki Kauno. Išvargintas sunkaus skrydžio, F. Vaitkus nutarė nutupdyti lėktuvą Airijoje, prie Ballinrobe. Pasirinkęs lauką, kuriame ganėsi trys arkliai, juos nubaidė ir mėgino leistis. Kaip vėliau pasakojo pats lakūnas, nusileidus prie pat žemės, stiprus vėjas netikėtai pakreipė lėktuvą ant šono – vienas „Lituanicos II“ sparnas palietė pievą. Dėl šios priežasties lėktuvas apsisuko į priešingą pusę ir nukrito: nulūžo sparno galas, važiuoklė, buvo sulankstyta propeleris. Tai atsitiko 1935 m. rugsėjo 22-osios rytą, 10 val. r. Airijos laiku.

Apstulbino meilė ir pagarba

Atbėgę į įvykio vietą vietos gyventojai negalėjo patikėti, kad likęs sveikas pilotas atskrido iš JAV. F. Vaitkui prižiūrint, „Lituanica II“ bu-

vo išardyta ir išplukdyta į Klaipėdą, o pats lakūnas iš Airijos nuvyko į Londoną, iš kur išskrido į Berlyną, o iš ten traukiniu išvažiavo į Lietuvą. Pagėgiuose, prie Lietuvos sienos, jis buvo sutiktas su plojimais, gėlėmis ir ažuolų vainikais. Pagerbti lakūną buvo atėjęs ir Mažosios Lietuvos patriarchas Martynas Jankus. Šilutės gyventojai vagoną, kuriame važiuo lakūnas, apkaišė gėlėmis, o klaipėdiškiai surengė tikrą džiaugsmo ir pagarbos šventę.

Klaipėdoje plojimais ir su muzika F. Vaitkus įsodintas į lėktuvą ANBO-IV ir nuskraidintas į Kauno oro uostą – ten jo laukė jausmingai nusiteikusi žmonių minia.

Kaune F. Vaitkus pirmiausiai aplankė S. Dariaus ir S. Girėno palaikus variniuose karstuose VDU Medicinos fakulteto koplyčioje. Pasukui dalyvavo renginiuose, kurie jį apstulbino meile ir pagarba, ordinų ir medalių lietumi. Valstybės teatre pilotui ir į Kauną suskubusiai atvykti jo žmonai buvo surengtas specialus vakaras – lakūnas su žmona sėdėjo ažuolo vainikais apipintoje ložėje šalia prezidento ložės. F. Vaitkui buvo pasiūlytos aukštos pareigos Lietuvoje, tačiau jis jų atsisakė.

Sunaikino sovietai

Lietuvos karo aviacija nusipirko istorine tapusią „Lituanica II“ už 90,000 litų, suremontavo ją Aleksote veikusiose Karo aviacijos dirbtuvėse ir 1937 m. lėktuvas pradėjo antrąjį gyvenimą. Įdomu, kad šiuo istoriniu lėktuvu 1938 m. net keturis kartus į penkių kilometrų aukštį buvo pakilęs jaunas VDU mokslininkas Kazimieras Baršauskas, tyręs kosminių spindulių energijos pasiskirstymą. Mokslininkas apgynė disertaciją, pats praktiškai lėktuve įsitikinęs, kad, kylant nuo žemės, spinduliuavimas didėja.

Pabuvusi mokslinių tyrimų laboratorija, „Lituanica II“ buvo perduota Šiauliuose įsikūrusiai Lietuvos karinių oro pajėgų eskadrilei. Kai 1940 m. Lietuvą pirmą kartą okupavo SSRS, lėktuvas atiteko okupantams ir su kitais mūsų lėktuvais buvo nutemptas į Šilėnų poligoną, kur „raudonieji sakalai“ mokėsi taikliai bombarduoti, pavertę istorinę „Lituanica II“ mokomuoju taikiniu. Istorinis lėktuvas buvo visiškai sunaikintas.

F. Vaitkaus likimas

Sugrįžęs į JAV, F. Vaitkus, jaunystėje jau baigęs kelis JAV universitetus, dar trejus metus įvairiose aukš-

Nuoširdžiai sveikiname kunigą dr. Valdą Aušrą ir visus parapijiečius brandaus jubiliejaus proga. Džiaugiamės, kad Ziono lietuvių evangelikų liuteronų parapija jau sėkmingai gyvuoja 100 metų.

Su Dievo palaima ir toliau skaičiuokite savo skaitlingus, prasmingus bei kūrybingus metus.

Ilgiausių Metų!

Lidija ir Darius Polikaičiai
Reda ir Petras Blekiai
Dalia ir Marius Nariai su šeimomis



Lietuvių Fondas kviečia Jus į tradicinį rudens pokylį ir nepakartojamą koncertą

Menas ir Muzika

Koncertuos

Lietuvių Operos Choras ir Kapela "Biru Bar"

šeštadienį, 2010 m. lapkričio 6 d.

Pasaulio Lietuvių Centre, 14911 127th St., Lemont, Illinois

5:30 Kokteiliai – (Fondo salėje)

6:30 Koncertas – (Fondo salėje)

7:30 Vakariėnė, LF stipendijų itekimas, meno parodos-aukciono uždarymas, šokiai - (PLC salėje)



Pokylio metu vyks A+ Dr. Jono ir p. Joanos Valaičių meno darbų kolekcijos parodos ir tyliojo aukciono uždarymas. Lešos skiriamos Lietuvių Fondo apimtyje įsteigtam

"Dr. Jono ir ponios Joanos Valaičių stipendijų fondai, skirtam remti medicinos ar meno srityje studijuojančius studentus"

Parodoje: Prano Domšaičio, Viktoro Petravičiaus, Romo Viesulo, Joanos Valaitienės bei kitų menininkų darbai.

Bilietai į pokylį ir koncertą - \$75
Studentams - \$45

Detalesnė informacija ir rezervacijos (iki lapkričio 1 d.):
www.lithuanianfoundation.org
admin@lithfund.org
tel. 630.257.1616



tosiose mokyklose gilino savo aeronautikos žinias, Antrojo pasaulinio karo metais skraidė galingais bombonešiais, juos bandydamas, o pasibaigus karui dirbo lėktuvų gamyklos „Boeing“ pardavimo skyriuje. Mat dar tarnaudamas JAV kariuomenėje skraidė bombonešiais, naikintuvais ir žvalgybiniais lėktuvais.

1955 m. neįkainojamos patirties turintis pilotas buvo paskirtas dirbti Vakarų Vokietijoje, kur netoli Wiesbaden įsikūrusioje aviacijos bazėje vadovavo JAV oro pajėgų Europoje aprūpinimui. 1956 m. liepos 25-ąją,

sulaukęs vos 49-erių, netikėtai mirė. F. Vaitkaus palaikai buvo nugabenti į JAV ir palaidoti Wiconsin valstijos Kohler miestelio kapinėse.

J. Čepas, jau penkerius metus bendraujantis su F. Vaitkaus sūnumi Philip, sulaukė jo atsiųstos vertingos dokumentinės medžiagos apie tėvą ir jo skrydį. Lietuvos aviacijos muziejaus prašymu šiemet Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus vadovai aplankė Philip Vaitkų ir vaizdajuostėje įamžino jo prisiminimus apie tėvą. Remdamasis jais ir **Nukelta į 12 psl.**

Prasideda Moksleivių ateitininkų rudens akademija



Šiomet šimtmetį švenčianti Ateitininkų federacija yra seniausia Lietuvos jauni-
mo organizacija. **DELFI.lt nuotr.**

Vilnius, spalio 22 d. (DELFI.lt) – Penktadienį prasidėjo penkias dienas truksianti Moksleivių ateitininkų rudens akademija „Atrask tiesą, griauk mitus!“ Tradiciniame renginyje Kaune daugiau kaip šimtas jaunų žmonių – moksleivių ir jiems vadovaujančių studentų – diskutuos religinio sąmoningumo klausimais, ugdyt gebėjimus skleisti savo tikėjimą kasdienėje aplinkoje.

„Tokių akademijų tikslas: ugdyti paauglius religinėje srityje ir auginti juos kaip sąmoningus krikščionis katalikus, nebijančius klausimų, kuriais tikėjimo priešininkai mėgsta 'prigriebti' katalikus, mokančius į juos atsakyti, gebančius apaštalauti savo kasdienėje aplinkoje bei tą ir darančius“, – sako vienas iš Akademijos organizatorių studentas ateitininkas Martynas Pilkis.

Vysk. Gintaras Grušas Akademijoje kalbės tema „Mitas: katekizmas – kunigų reikalas“; Vytautas To-

leikis apžvelgs paplitusios nuomonės, kad krikščionybė – viena iš pagrindinių istorinių nusikaltimų priežasčių, pagrindus. Taip pat bus analizuojamas požiūris į krikščionybę – kaip liūdnujų religiją, jos santykis su džiaugsmu. Vygantas Malinauskas su jauniu diskutuos apie plačiai paplitusią krikščionybės kaip terapinės priemonės traktuotę.

Dalyviai vakaro programose diskutuodami ugdyt savo kalbėjimo religiniais klausimais įgūdžius; bus aptariama krikščionybės istorijos traktuotė, sukurta Lietuvoje per 50 okupacijos metų, tačiau dažnai diegiama šiandien.

Moksleivių ateitininkų akademijos aktualiomis temomis vyksta 4 kartus per metus jau apie 20 metų vis kituose Lietuvos miestuose. Vyresniųjų klasių moksleiviai, kad patektų į akademijas, rašo rašinius iš anksto pateiktomis temomis.

A. Sabonis – 2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionato ambasadorius



LKF prezidentas Vladas Garastas (k.), 2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionato ambasadorius Arvydas Sabonis ir „FIBA Europe“ generalinis sekretorius Nar Zanolin. **Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.**

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Kitais metais Lietuvoje vyksiančio Europos vyrų krepšinio čempionato ambasadoriumi tapo šalies krepšinio legenda Arvydas Sabonis. Pirmenybų ambasadorius paskelbtas Užsienio reikalų ministerijoje per čempionato pristatymą šalyje akredituotiems užsienio diplomatams.

Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidentas Vladas Garastas A. Saboniui įteikė čempionato ambasadoriaus pažymėjimą, o mūsų šalyje viešintis Tarptautinės krepšinio federacijos (FIBA) Europos padalinio („FIBA Europe“) generalinis sekretorius Nar Zanolin įsegė specialų ženklėlį.

A. Sabonis sakė, kad būti čempio-

nato ambasadoriumi jis sutiko be jokių dvejonų. „Tokio renginio Lietuvoje nebuvo daugiau nei 70 metų. Jei galiu kuo padėti, tai su mielu noru, be jokių dvejonų. Ir kitiems tai siūlau“, – teigė Europos krepšinio čempionato ambasadorius.

A. Sabonis pažymėjo, kad Europos pirmenybės – puiki galimybė Lietuvai be didelės reklamos pritraukti daug turistų. „Lietuvos vyriausybė 2011 m. Europos krepšinio čempionatą laiko ypatingos svarbos renginiu, todėl bus dedamos visos pastangos jo reklamavimui“, – užtikrino Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

Premjeras TVF atstovams pristatė šalies ekonomikos padėtį

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, priėmęs Lietuvoje besilankančius Tarptautinio valiutos fondo (TVF) atstovus, aptarė tarptautinės ekonomikos padėtį, supažindino su ekonomine ir finansine Lietuvos padėtimi bei galimybėmis.

TVF atstovai buvo informuoti apie pagrindinius Lietuvos makroekonominius rodiklius, fiskalinės politikos įgyvendinimą, padėtį bankų srityje. A. Kubilius taip pat pristatė ateinančių metų Lietuvos biudžeto projektą, kalbėjo ir apie visoje Europoje taikomas griežtas taupymo priemones. Ministras pirmininkas pabrėžė, kad Lietuva ir toliau pasiryžusi mažinti viešųjų finansų deficitą iki 5,8 proc. BVP ateinančiais

metais ir iki 3 proc. 2012 metais.

Premjeras A. Kubilius padėkojo TVF atstovams už ilgalaikį bendradarbiavimą ir patarimus bei atkreipė dėmesį, kad gerinant mokesčių administravimą, bus remiamasi naujaisiais Tarptautinio valiutos fondo patarimais.

TVF atstovai Lietuvoje lankosi nuolat. Tokio pobūdžio viešnagė jau antra šiais metais. Taip pat kartą per metus vyksta ir pagrindinis metinis TVF Steigimo sutarties IV straipsnyje numatytas apsilankymas, po kurio teikiamos išvados dėl šalies vykdomos ekonominės ir finansų politikos. Šiomet tokia viešnagė vyko ir išvados buvo paskelbtos šių metų gegužės mėnesį.

Atidengtas „Laisvės kelias“

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA) – Iš žmonių vardinių plytų sukurta 63 m. ilgio ir 3,5 m. aukščio „Laisvės kelio“ skulptūra jau pastatyta. Konstitucijos prospekte vyko skulptūros atidengimas ir šventinis koncertas, kuriame pasirodė Algirdas Kaušpėdas, Marijonas Mikutavičius, Raigardas Tautkus ir choras „Belcanto“.

„Džiaugiuosi, kad Lietuvos žmonės tebėra vieningi ir neabejingi laisvei, kurią taip sunkiai išsikovojome prieš du dešimtmečius. Be daugybės žmonių palaikymo ir pagalbos 'Laisvės kelio' nebūtų“, – sakė sumanymo autorius skulptorius Tadas Gutauskas.

„Laisvės kelio“ skulptūros idėja visuomenei pristatyta šių metų balandžio 28 d. Per pusę metų keramiko Gintaro Kniežos dirbtuvėse iš 20 t. molio pagaminta 25,000 vienetinių plytų, iš kurių 21,243 yra vardinės. Plytos rankiniu būdu gamintos iš specialiai paruošto molio pagal protėvių patikrintas technologijas, pastatai iš tokių plytų atlaiko šimtmečius. Iš viso plytose išpausta beveik 400,000 simbolių – vidutiniškai 18 ženklų vienoje plytoje. Apskaičiuota, jog iš pro-

jekto metu pagamintų plytų kiekio galima būtų pastatyti du namus.

„Laisvės keliui“ Vilniuje esančioje „Markučių“ gamykloje buvo išlieta 17 gelžbetoninių plokščių su skirtingomis žmonių figūros ertmėmis. Visos gelžbetoninės plokštės sveria beveik 160 t., o sunkiausia – 14 t.

Prie „Laisvės kelio“ skulptūros nutiesti nauji pėsčiųjų takai, sutvarkytas apšvietimas. Skulptūra stebima vaizdo kameromis ir yra apdrausta 800,000 Lt.

Svetainėje www.laisveskelias.lt pradėjo veikti internetinė plytų paieškos sistema, kurioje įvedus vardą ir pavardę bus galima sužinoti tikslią vardinės plytos vietą skulptūroje.

Galimybė turėti panašią skulptūrą susidomėjo Rygos miesto valdžia, akylai sekusi „Laisvės kelio“ kūrimą. Prie projekto daugiausiai prisidėjo Lietuvos gyventojai, tačiau parama „Laisvės kelią“ pasiekė ir iš valstybių, kuriose yra daug išeivių iš Lietuvos, ar net tokių tolimų ir egzotiškų šalių, kaip Naujoji Zelandija, Kinija, Bolivija, Jungtiniai Arabų Emyratai ir kt.

Užsieniečių skaičius Lietuvos aukštosiose mokyklose turėtų didėti

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Dėl nedidelio studijų programų užsienio kalba skaičiaus, menko aukštųjų mokyklų aktyvumo užsienio šalyse, biurokratinių kliuvinių registruojant dokumentus, studento vizos nebuvimo ir kitų problemų mūsų šalyje studijuojama palyginti mažai užsieniečių.

2008 m. studentai iš kitų šalių sudarė 1,9 proc. visų besimokančių aukštosiose mokyklose. Tai teigta Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) surengtame atsakingų institucijų susitikime dėl geresnių sąlygų tarptautinei protų apykaitai. Susitikime Švietimo ir mokslo, Užsienio reikalų, Vidaus reikalų ir Ūkio ministerijų atstovai tarėsi, kaip padaryti Lietuvą patrauklia aukštos kokybės studijų erdve ne tik lietuviams, bet ir užsieniečiams.

Pasak švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus, siekdamas būti patrauklios užsienio studentams, mūsų kolegijos ir universitetai turi pasiūlyti tam tikrą reikalingumą atitinkančią studijų kokybę.

„Tai svarbu ir mūsų talentingam bei gabiam jaunimui, siekiančiam gauti aukšto lygio išsilavinimą, ir Lie-

tuvai – kad baigę studijas pasiliktų ir prisidėtų prie gerovės kūrimo. Pertvarkant aukštojo mokslo sistemą ir investuojant ES lėšas į laboratorijas, studijų programų atnaujinimą, naujų programų užsienio kalba kūrimą bei mokslinius tyrimus, dedamas pagrindas, kad studijos Lietuvoje kokybe nenusileistų kitoms šalims“, – sakė ministras.

Susitikime numatyti būtinausi žingsniai, aptartos priemonės, kaip populiarinti Lietuvos aukštąjį mokslą užsienyje ir pritraukti tarptautinių studentų dėmesį: kurti ambasadorių tinklą, aktyvuoti tarptautines sutartis, spręsti užsienio studentų teisinio statuso problemas ir finansavimo klausimus.

Buvo sutarta sudaryti keturšalę darbo grupę, kuri įvardytų problemas ir parengtų sisteminių aukštojo mokslo tarptautiškumo priemonių planą ir reikalingus teisės aktus. ŠMM siūlo sutelkti pastangas, kad Lietuva taptų regiono mokslo ir studijų paslaugų centru, ir užsibrėžti ambicingą tikslą – siekti, kad 2020 m. užsieniečių skaičius šalies aukštosiose mokyklose artėtų prie dešimtadalio.

Trečiasis pasaulinis vadinsis „valiutų karu“

Česlovas Iškauskas
Geopolitika.lt

Artėja dar vienas pasaulinis karas, skelbia žymiausi pasaulio ekonomistai ir finansų centrai. Šis karas bus kur kas baisnis, negu kovoti ginklais ar informacija. Tai – valiutų karas. Apie jį pirmas prakalbo Brazilijos finansų ministras Guido Mantega, laikraštyje „The Financial Times“ rugsėjo 29 d. paskelbęs, kad „tarptautinis valiutų karas jau įsiliepsnojo“. Apžvalgininkai primena, kad po 1929–1933 m. siautosios Didžiosios depresijos Europoje atsirado kraštutinės politinės jėgos, kurios neilgai trukus sukėlė tikrąjį Antrąjį pasaulinį karą.

Bet specialistai apie tokią įvykių seką kol kas nekalba, nors toks dėsniumas pastebimas. Žurnale „The Foreign Policy“ (<http://www.foreignpolicy.com/>) apžvalgininkas Joshua E. Keating paradoksaliai aiškina, kaip pamatyti, kada prasideda valiutų karas. Tačiau 75-asis JAV Federalinio atsargų banko vadovas, finansų ministras Timothy Geitner tvirtina, kad „jokio valiutų karo nėra ir nebus“. Apžvalgininkas mano, kad „jis prasideda tuomet, kai mes prakalbame, jog jis prasidėjo“. Iš tikrųjų šis karas įsiliepsnojo dar 2007 m. vasarą, kai JAV buvo pastebėti pirmieji finansų krizės ženklai, vėliau peraugę į pasaulinį ekonomikos nuosmukį.

Tad kas gi tas valiutų karas? „The Foreign Policy“ rašo, kad tai – greičiau politinis nei ekonominis reiškinys: vyriausybės didina arba mažina pinigų masę apyvartoje, kad skatintų vidaus rinką, prekybą arba įveiktų infliaciją. Tačiau šiais laikais nacionalinės ekonomikos viena su kita susijusios, todėl, pavyzdžiui, valiutos devalvacija vienoje šalyje priverčia kitas valstybes stiprinti savo piniginių vienetą.

Įveikti tokius finansų pokyčius padeda specialūs susitarimai. Pavyzdžiui, kaip rašo J. E. Keating, 1985 m. ištaigingame New York viešbutyje Didžioji Britanija, Prancūzija, Japonija, JAV ir Vakarų Vokietija pasirašė

„Plaza sutartį“ („Plaza Accord“, kitaip vadinamą „Penkių sutartimi“, išsamiau žr. <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/464443/Plaza-Agreement>), kuri per dvejus metus net 51 proc. nuvertino JAV dolerį Japonijos jenos ir VFR markės atžvilgiu. Taip buvo suduotas smūgis per greitai augančioms Azijos ir Europos šalių ekonomikoms ir išgelbėtas – bent laikinai – dolerio autoritetas ir Amerikos prekybos pajėgumas. Tačiau šandien ekonomistai abejoja, ar stiprėjanti Brazilijos, Kinijos, Indijos ir Pietų Korėjos ekonominė galia privers šias šalis susitarti dėl finansų.

Devintą dešimtmetį visa Washington kritika smigo į Tokiją, o dabar dėl visų savo problemų Amerika kaltina Kiniją. Britų radijo stotis BBC mano, kad Washington argumentai prieš Beijing yra gana pavojingi, nes Kinija turi didžiulį JAV valstybės obligacijų

mo numatytame Didžiojo dvidešimtuko (G-20) susitikime Pietų Korėjoje lapkritį.

O Beijing elgiasi drąsiai ir net įžūliai, nugriebdamas visą grietinėlę prieš pat Washington nosį. Antai spalio pradžioje vyko Kinijos vyriausybės vadovo Wen Jiabao savaitės kelionė po Europą. Kaip taikliai savo straipsnį pavadino ispanų laikraštis „Rebelion“, tai dar vienas kinų bandymas supirkti Europą. Kinai dabar kontroliuoja ne tik Afriką, Aziją bei Ameriką (JAV skola Kinijai pernai siekė 790 mlrd. dolerių), bet ir pamažu įsiviešpatauja Europoje.

Beijing taktika – išgyti silpnesnes, labiausiai nuo krizės nukentėjusias ES šalis. Štai kodėl premjeras Wen Jiabao savo kelionę pradėjo nuo Graikijos, kurioje Kinijos vadovai nesilankė 24 metus. Iš Atėnų jis išsivežė

Graikijai planą per trejus metus nutarė skirti 110 mlrd. eurų. Gegužė buvo suteikta pirmoji šios paskolos dalis: 14,5 mlrd. skyrė euro zonos šalis, o 5,5 mlrd. – Tarptautinis valiutos fondas.

Be pasirašytų trylikos susitarimų, Beijing pateikė dar penkis viliojančius pasiūlymus: sukurti specialų Kinijos ir Graikijos pagalbos fondą jūrų transporto plėtrai su pradiniu 5 mlrd. dolerių įnašu, perduoti kinų prekių tranzitui į Europą idealiai tinkamą Pirėjo uostą Kinijos verslininkams, per penkerius metus šalių prekybos apimtį padidinti iki 8 mlrd. dolerių, sustiprinti bendradarbiavimą turizmo, mokslo, kultūros srityse ir derinti valstybių nuostatas tarptautinėse organizacijose. Kitaip sakant, kaip pažymi lenkų „Gazeta Wyborcza“, kinai įsigijo kai ką daugiau negu pusę Graikijos. Jie, be kita ko, pasiglemžė visų penkių labiausiai prie bankroto priartėjusių ES šalių – Portugalijos, Airijos, Italijos, Graikijos ir Ispanijos (PIIGS) – finansų sistemą.

Kinija aktyviai veikia ir pačioje Azijoje: „Bloomberg“ pranešimu, Liaudies bankas noriai investuoja į besivystančių šalių ekonomiką. Štai 2010 m. sausio–rugsėjo mėnesiais Kinija triskart (iki 4,6 mlrd. dolerių) padidino savo įnašus į Pietų Korėjos valstybines obligacijas. Taip skatinamas šių šalių valiutų stiprumas dolerio atžvilgiu ir kartu bendrojo vidaus produkto (BVP) augimas. TVF spėjimais, kuriuos pateikia Rusijos finansų naujienų tarnyba „Finmarket“, ekonomiškai galingų valstybių BVP kitąmet išaugs 2,2 proc. (tai neblogas rodiklis krizės sąlygomis), o besivystančių valstybių – net 6,4 procento.

Vadinasi, nėra jokių vilčių, kad valiutų karas neišsilies? Neskubėkime nubraukti klausuko. Finansų specialistai tikina, kad spalio 21–23 d. Pietų Korėjos Gyeongju kurorte vyksiančiame G-20 finansų ministrų susitikime išeitis vis dėlto bus rasta. Ministrai siūlys vadovų susitikimui parengti specialų susitarimą, kuris turėtų prigesinti įsiliepsnojančią „valiutų karo“ žaizdą.



Vadinasi, nėra jokių vilčių, kad valiutų karas neišsilies? Neskubėkime nubraukti klausuko. Finansų specialistai tikina, kad spalio 21–23 d. Pietų Korėjos Gyeongju kurorte vyksiančiame G-20 finansų ministrų susitikime išeitis vis dėlto bus rasta.

kiekį. Jei Beijing pasijus prispaustas prie sienos, jis bemat gali sunaikinti tiek dolerį, tiek visą JAV ekonomiką, išmetęs visus trilijonus dolerių kainuojančius JAV vertybinius popierius į rinką. Londono „The Daily Telegraph“ pažymi, kad Washington noras žūtbut rasti kaltininką Kinijos asmenyje gali atsigrežti prieš jį patį. JAV jau negali išlošti šio žaidimo prieš likusį pasaulį ir geriausia, jeigu jos ieškos visiems priimtino sprendi-

13 dvišalių susitarimų – vandens transporto, kreditavimo, teleryšių, eksporto ir kitose srityse. Bet svarbiausia, kad Beijing nutarė išgyti Graikijos skolų išsipareigojimus. Pernai gruodį paaiškėjo, kad nusilpusios ir beveik prie bankroto atsidūrusios Graikijos skola siekia net 300 mlrd. eurų, o šių metų pradžioje buvo rasta dar 40 mlrd. eurų vadinamųjų „palslėtų“ skolų. Ilgai svarsčiusios Europos Sąjungos šalys pagal pagalbos

Buęs „Jukos“ vadovas pranašauja Rusijos politinės sistemos žlugimą

Maskva, spalio 22 d. (BNS) – Buęs naftos bendrovės „Jukos“ vadovas Michail Chodorkovskij, šiuo metu atliekantis bausmę kalėjime, paskelbė straipsnį Amerikos laikraštyje „The Los Angeles Times“, kuriame pranašauja neišvengiamą Rusijos politinės sistemos žlugimą.

Straipsnis pavadintas „Pertvarkos Rusijoje turi prasidėti ir prasidės“. Jame buęs oligarchas palygina šiuolaikinę Rusijos vadovybę su vėlyvojo sovietinio laikotarpio vadovais ir daro išvadą, kad dabartinės Rusijos politinės sistemos žlugimas toks pat neišvengiamas, kaip ir sovietinis.

„Rusijai antrasis XXI amžiaus dešimtmetis bus sistemos, pagrįstos korupcija ir rankiniu valdymu, krizės laikotarpis“, – rašo M. Chodorkovskij, pažymėdamas, kad Rusijos Federacijoje jau yra naujos kartos politikų, kurie pasirengę permainoms ir laukia savo valandos.

Ką konkrečiai turi omenyje, M. Chodorkovskij nepatikslina, bet pa-

reiškia įsitikinimą, kad dabartiniams vadovams teks pasitraukti, kad ir kaip jie laikytųsi išikibę valdžios, neišleisdami į ją naujų žmonių.

„Dabartiniai Rusijos teoretikai ir korupcinės vadovavimo vertikalės praktikai nesirengia niekur pasitraukti. Bet jiems teks. Aš žinau“, – daro išvadą buęs „Jukos“ vadovas, kurį sužlugdė Kremlius.

Straipsnyje M. Chodorkovskij rašo ir apie savo baudžiamąjį persekiojimą: jis pažymi, kad buvo pasodintas į kalėjimą pagal melagingus kaltinimus, drauge sugriovus sėkmingai dirbančią bendrovę, o tai, kas liko iš jos, buvo „prizai nugalėtojo draugams“. Be to, buęs naftos bendrovės vadovas pareiškė įsitikinimą, kad jis bus nuteistas ir antrojoje byloje, nes esant dabartinėms sąlygoms „Jukos“ byloje negali būti išteisinamojo nuosprendžio“. M. Chodorkovskij yra kalėjime nuo 2003 m. Bausmės pagal pirmąjį nuosprendį laikas baigiasi 2011 m.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Air Freight</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Širdies ir kraujagyslių

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463

Vidaus ligos

DALIUS KEDAINIS MD FACP
WILLIAM MIKAITIS MD
Vidaus ligų ir šeimos gydytojai
Ūmaus susirgimo atveju
priimame tą pačią dieną
1206 East 9th (159th) Street
Suite 210, Lockport, IL 60441
Klinikos tel. (815) 834-8777

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708 349-0747
www.seimosgydytojas.com

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Su Kurpiu per vaizdingai didžią Iberiją (Ispaniją, Portugaliją) ir slėpiningą Maroką

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Per šešias labai dailiai aprašytas ilgos kelionės skiltis „Tėviškės žibučiuose“, Gediminas Kurpis, lyg lietuviškas gidas *par-excellence*, „pravežė“ skaitytojus per vieną įdomiausių senosios Europos pakraščių – didžiulį pietvakarinį Iberijos pusiasalį, ir per visai kitą pasaulį – paslaptinį Maroką.

Praeityje, kai šiaurinė Europa buvo lyg palikta sau pagonystėje, plačiose ažuolų giriose, Ispanija ir Portugalija ir šių šalių jūrininkai karavelėmis per bangas ir audras atrado ne tik naujus kelius į naujas žemes, naujus kontinentus, bet ir čia pat, tik persikėlus per Gibraltaro sąsiaurį, glūdinčią paslaptinį musulmonų Maroką.

Nebūtina sekti Vasco da Gama, Henriko Jūrininko, Kristupo Kolumbo ar Marco Polo pėdomis. Gedimino Kurpio kelionės išpūdzių daugiau ne gu užtenka ir, žinoma, jo nuotraukų. Skaitydamas, pasijunti kaip buvęs ten: kartu keliaudamas ir regėdamas nematytą „svietą“, pajunti bent dalelę jo įvairių istorinių stebuklų. Tikras penas „dūšiai“.

Mes, kadaise keliavę tais pačiais dulkėtais keliais, apgailėjome (su Gražina, Kristina ir Evelina), kad iš Andalūzijos išsikėlė Granados čigonai (gal pas prez. Sarkozį, Prancūziją?). Kadaise ten mums, turistams, buvo surengta vakaronė su Granados čigonais, jiems temperamentingai siaučiant ir aprimstant flamenko šokių ritme, su staigiais šuktelėjimais, batų kulnų ritmingais kaukšėjimais; šokius palydint ausiai neįprastiems, bet dainuojančiųjų lengvai išreiškiamiems dainos aistringiems garsams.

Baskai Ispanijos šiaurėje, į vakarus nuo Pirėnų kalnų virtinės, ir kataloniečiai rytuose nuo Valencijos iki Barselonos, per visą Kataloniją, skelbia apie atsiskyrimą nuo centrinės Ispanijos. (Kadaise, labai seniai, panašiai Lietuvoje tokiais bandė būti drąsuoliai žemaičiai.)

Priešindamasi Ispanijai, Katalonija neseniai uždraudė tradicines bulių kautynes su visomis jų tradicijomis, ceremonijomis ir tipiška, daugiausia pučiamųjų muzika. Gal tai šių dienų gyvūnų „apsaugos“ prieanga? Turbūt todėl ir Gedimino Kurpio kelionėje šis gilių tradicijų ispaniškas „bravado“ perlas buvo praleistas. Nors, esu linkęs spėti, kad ilgoje kelionėje šiam ilgokam spektakliui nebuvo pakankamai laiko. O ir bilietai nepigūs. Korida neminėta nei Gediminui viešint Madride, nei Sevi-

lijoje (Sevilla), antrojoje koridų „sostinėje“ po vaizdingojo, uolėtuose kalnuose išsikūrusio Ronda miesto Ispanijos pietvakariniame „užkampyje“ – ispanų koridų gimtinėje. Beje, žaidimai su buliais buvo paplitę dar Kretos saloje, minoaniečių (ir egiptiečių) laikais.

Ole! Dramatiška, spalvinga ispanų korida su matadoru, mantila, pikadorais, *banderillos*, ole! Daugybė „ole“ matadorui sukantis ir buliui kritus iš aistringai reaguojančios ar matadoru nepatenkintos, baltomis nosinaitėmis mosikuojančios minios. Visos koridos prasideda įvairiaspalviais muzikiniais paradais. Tačiau Portugalijoje jos kitokios.

Portugalija su Ispanija dalijasi Iberijos pusiasaliu, atrodytų, abi turėtų dalytis ir bendra, panašia kraštų istorija, kalba. Nieko panašaus. Mokėdamas vieną jų kalbą, ją vartosi tik viename krašte. Krašto, tautų istorijos siejasi tik iš dalies. Ispanijos valdovai įdėjo per mažai pastangų karališkai „susigiminiavus“ su Portugalija prisijungti ją sau. Gal kad Portugalija nebuvo linkusi giminiuotis? O gal Portugalija buvo savyje pernelyg vieninga, pažino tarpusavio skirtumus ir nė nesikėsino užimti Ispanijos platumų. Ilgai užsitęsęs maurų (arabų) valdymas paliko savo atspaudą mene, architektūroje ir, žinoma, žmonių DNR. Portugalija ir Ispanija daugiausia bendrumų (ir konkurencijos) turi jūrinių pasiekimų srityje.

Lisabonos (Lisboa) portugalų korida nuo ispaniškosios skiriasi kaip diena ir naktis. Tai lyg Austrijos Vienos kostiumuotų raitelių baletas, kuriame įmantriai išsipuošę, skrybėlėti jojikai, atrodo, vengia nubuktųjų buliaus ragų prisilietimų. Pagaliau jojinkų nuvargintas bulius paliekamas įeinančiai eilutei drasulių, kurių pirmasis, po daugelio iššūkių nustebusiam buliui, pašokęs puola jam tiesiai tarp (bukų) ragų (dengdamas buliui akis), o kiti septyni *forkados* bando besiblaškantį bulių savo jėga nuristi žemėn. Paskutinysis drasuoelis, sugauna bulių už ilgos, stiprios uodegos, kulnėmis įsispiria visomis jėgomis atgalios, o likusieji „imtynininkai“ jį sutramdę arenoje paguldo.

Besirungiantys du puošnūs jojikai, žirgams nerimstant, apdovanojami gėlėmis – džiaugtis rytojumi. Nuvargęs bulius paleidžiamas gyvas – irgi džiaugtis rytojumi. Jis mandagiai, neskubant iškviečiamas iš arenos, publikai užaujant, orkestrui įspūdingai grojant koridų pasadobles...

Viva Lisabona! Viva Ispanija! Salem Maroke!



Ispanija.

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com



PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Kryžiažodžio Draugas Nr. 069 atsakymai

Vertikaliai:

1. Esam. 2. Taburetė. 3. Lisabona. 4. Ties. 5. Džiova. 7. Kamera. 9. Siera. 10. Pikis. 13. Amnestija. 14. Primityvi. 15. Skulptūra. 16. Prietaras. 19. Varpa. 20. Trise. 21. Vyras. 22. Svita. 23. Pažas. 30. Viešnagė. 31. Ticianas. 32. Plyšys. 33. Anūkė. 34. Ajova. 35. Sirena. 39. Atia. 40. Alus.

Horizontaliai:

6. Dalia. 8. Džemas. 10. Perlas. 11. Midudaris. 12. Lova. 14. Priežodis. 16. Prie. 17. Ambra. 18. Skara. 20. Tėvas. 24. Lamermur. 25. Volteras. 26. Ikrai. 27. Apetitas. 28. Titnagas. 29. „Evita“. 32. Pjova. 34. Arpas. 36. Ryla. 37. Injekcija. 38. Sija. 39. Akonkagva. 41. Rykštė. 42. Alekna. 43. Ignas.

Kryžiažodžio atsakymas: **Porceliano indas.**

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 068 išsprendė
ir mums atsakymus atsiuntė:

Vida Bučmienė, Cleveland, OH

Jadvyga Savickas iš Nashua, NH, pasiguodė, jog tiek „Draugas“ su kryžiažodžiu, tiek laikraštis su atsakymais atkeliavo tą pačią dieną, todėl ištikima „Draugo“ kryžiažodžio sprendėja savo atsakymų šikart neatsiuntė. Apgailestaujame dėl vėluojančio „Draugo“, tikimės, kad tai nepalauš noro ir toliau spręsti mūsų minkles. Primename, kad lauksime Jūsų sprendimų. Jūs mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

IEŠKO DARBO

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja. Minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills ieško bet kokio darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris**, turinti medicininę išsilavinimą, kalbanti rusų, lietuvių anglų, lenkų kalbomis, vairuojanti, turinti dokumentus, ieško senelių priežiūros

darbo naktimis arba rytais iki 12 val. pietiniuose rajonuose. Valymo darbų nesiūlyti. Tel. 773-387-7232.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

Discover the **BALTIC STATES**

THE BALTIC Times
NEWS FROM ESTONIA, LATVIA, LITHUANIA

SUBSCRIPTION:
6 months - 85\$
1 year - 140\$

ONLINE VERSION:
6 month - 40\$
1 year - 80\$

Raugyklos 15, Room 305
Vilnius, LITHUANIA
Ph.: 370 52624892
lilija@baltictimes.com

www.baltictimes.com

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

AMERIKOS „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Iš Ateitininkų gyvenimo

Kanadiečiai švenčia

Atkelta iš 2 psl.

Akademija

Didžiojoje salėje – Akademine programa. Vakaro vedėjas dr. Rymantas Petrauskas pakvietė Laimą Underienę pristatyti šventės paskaitininką dr. Kęstutį Skrupskelį iš South Carolina, JAV. Paskaitoje jis išryškino du pagrindinius momentus iš ateitininkų istorijos: 1) 1917 metų Rusijos revoliucijos įvykius, kurie paveikė Ateitininkų organizacijos atsiradimą; ir, 2) Juozo Brazaičio (Ambrzevičiaus), laikinosios Lietuvos Vyriausybės ministro pirmininko, sprendimą paskirti Prano Dovydaitį Religijos katedros vedėju universitete Kaune, kaip svarų „ateitininkiską“ žingsnį.



Paskaitą apie Ateitininkų organizacijos pradžią Kanados ateitininkų 100-mečio paminėjimo šventėje skaitė dr. Kęstutis Skrupskelis.

Paskaita išryškino ateitininkijos pradininkus kaip kaimo žmones, kurie buvo konkretūs, degė idealizmu ir buvo pagauti Rusijos revoliucijos sumaištyje. Tais laikais moksleiviai buvo vežami traukiniais iš Lietuvos į Voronežą (1,000 km į rytus ir 500 km į pietus nuo Maskvos) – carienė norėjo juos apsaugoti nuo vykstančio karo. Tuo metu leidžiamas žurnalas „Ateitis“ buvo ašis, apie kurią būrėsi jaunimas, diskutuodamas idėjiniais klausimais. Rusijoje tuo metu arčiau organizavosi revoliucinis judėjimas. Iš pradžių lietuviai galvojo, kad jų nelies, bet jau 1917 metais lietuvių moksleivių būriai žygiuoja kartu revoliucinėse eisenose nešini plakatais, ant kurių vienoje pusėje šūkis „Laisva Rusija“, o kitoje – „Laisva Lietuva!“ Pradėjo rodytis ginkluoti ateitininkų būriai, kurie, kaip apsauga mokslų siekiantiems, su ginklu lydėjo studentus į klases. 1917 m. Rusija be valdžios – visur netvarka. Prasideda mūšiai su komunistais. Kaune, tuo laiku, gatvėse besiveržiantys jaunimo būriai uždažo nelietuviškus užrašus. 1927–1928 m. formaliai susilieja ateitininkai, katalikai su politiškai pradedančiais reikšties krikščionimis demokratais.

Vokiečių okupacijos metu Lietuvai vadovavo Laidininkai Vyriausybė, kurios ministru pirmininku buvo Juozas Brazaitis (Ambrzevičius). Ateitininkų organizacija jau buvo įsteigusi savišalpą organizacijos nariams per Ateitininkų šalpos fondą. Dauguma mokslievių buvo neturtingų tėvų vaikai, ir jiems ateitininkų teikiama šalpa bei galimybės užsidirbti mokslui ir pragyvenimui buvo gyvybiškai svarbi. Dovydaitis ir Brazaitis priklausė skirtingiems ateitininkų organizacijos sparnams. Dovydaitis buvo kaimo žmogus, nusistatęs prieš miestą, Brazaitis – miestietis. Jo Lietuvos vizija – progresyvi vakarietiška europietiška Lietuva. Brazaičio viziją palaikė Ivinskis, Maceina,

Grinius, Skrupskelis. Lietuvos socialistinių/tautinių pažiūrų vyriausybei atskyrus Bažnyčią nuo valstybės buvo pašalinta malda ir tikybos pamokos iš Lietuvos mokyklų. Tai sukėlė didžiulį pasipriešinimą. Vyko riaušės už religijos pamokas. Užėjus rusams, Dovydaitis ištremtas į Rusiją, kur sovietiniame kalėjime buvo nužudytas. Lietuvoje liko jo šeima be galimybės užsidirbti pragyvenimui. Paskirdamas Dovydaitį Religijos katedros vedėju, Brazaitis užtikrino jo šeimai pragyvenimą, tuo atlikdamas didžiulį ateitininkiską šalpos darbą.

Per paskaitą paaiškėjo, kad ateitininkai nebuvo tik filosofų, intelektualų vedama organizacija. Jos vadai gyveno karštai rūpindamiesi Lietuva, jos gerove ir dirbo konkretų darbą su liaudimi, nebijodami, reikalui esant, imtis ir ginklo!

Iškilminga vakariene

Susirinkusius pasveikino ateitininkė, Lietuvos ambasadorė Kanadai Gintė Damušytė, o raštu – Kanados lietuvių skautų sąjunga per vyr. skautininkę Rūtą Baltaduonytę-Lemon. Prisikėlimo parapijos klebonas tėvas Juozapas Žukauskas sukalbėjo malda. Birutė Staniulienė su pagalbininkėmis paruošė gardžią vakarienę, kurios metu turėjome daug laiko šnekučiuotis, primindami asmenis bei įvykius, labiausiai mus paveikusius bėstant ateitininkų organizacijoje. Vincui Kolyčiui atmintiniausias įvykis – įstojimas į moksleivius ateitininkus 1935 metais, kai ateitininkų veikla Lietuvoje buvo uždrausta, jos slapta veikla per karą ir jos atgaivinimas studentavimo laikotarpiu pasitraukus iš Lietuvos į Miuncheną. Įtakingiausi asmenys: Antanas Maceina savo minčių gilumu ir kun. Stasys Yla savo jaunatviškų ir populiarių idėjų perdavimu. Daliai Vaškevičiūtei, Rūtai Urbonaitei-Rusnienei ir Rūtai Rygelienei atmintiniausi įvykiai – moksleivių susirinkimai, dalyvavimas įvairių kuopų metinėse šventėse, stovyklos ir kursai bei per šią organizaciją sudarytos draugystės, kurios gyvos iki šios dienos. Gabijai Juozapaičiūtei-Petrauskienei atmintiniausia Hamiltono moksleivių kuopos pirmoji kelionė į Žiemos kursus Dainavoje – „nedaug ką kursuose supratome, tačiau išmokome, kad daug ko nežinome ir panorome išmokti dar daugiau!“ O Ramūnei Sakalaitei-Jonaitienei atmintiniausias stovyklos Wasagoje ir Dainavoje, per kurias „praplito mūsų draugų ratas ir žinių akiratis“. Atmintiniausias asmuo – a. a. Algis Stankus: „visuomet jį prisiminsiu kaip rimčiausią idealistą iš mūsų tarpo“.

Toliau pasidalijome, kurie asmenys Toronto ir Hamiltono ateitininkų veikloje padarė didžiausią įtaką jaunimo brendime. Išvardinome kuopos globėją Toronte Vincą Kolyčių, seselę Paulę, seselę Margaritą, Dalią Keblinskaitę, o Hamiltone – Jeronimą Pleinį, Teresę Verbickaitę-Apanavičienę, Eleną Gudinskiene, Grajauskų šeimą. Tai žmonės, kurie bendravo su jaunimu tiesiogiai. Jie skatino mus reikštis savo įvairiais talentais, padarėsi bei paspyrė, kai reikėjo, ir visada stovėjo šalia. Šie asmenys ir lieka brangūs mūsų prisiminimuose.

Dainų pynė

Susirinkusius gražiai nuteikė savo sukurtų dainų pynę atlikę Ramūnas Underys iš Toronto ir Vaidotas Vaičiūnas iš Hamiltono. Po beveik 20 metų pertraukos jie vėl suėjo kartu šiai šventei. Ramūnas ir Vaidotas – tai neišskiriama daugelio mūsų prisiminimų dalis. Juk jie be paliovos daugelį metų su mumis stovyklavo, dalyvavo Žiemos kursuose, suvažiavimuose, kuopų šventėse. Jų švelnūs, gitara lydimi balsai, ne kartą džiugindavo mus prie laužo Dainavoje, Wasagoje Pranciškonų stovyklavietėje, Montrealio Baltijoje, Vermonto Neringoje. Jų dainos atspindėjo mūsų brendimo laikotarpį – išgyventus romansus, draugystes, nusivylimus, džiaugsmus bei didžiulį atjautimą vienas kitam.

Vakarienei pasibaigus prie scenos atvežtas specialiai šiai progai iškeptas „napoleonas“ su žvakutėmis. Visiems giedant „Ilgiausių metų“, žvakės užpūtė ir tortą perpjovė Hamiltono ateitininkų Aleksandro Stulginskio kuopos atstovė, ilgametė globėja Teresė Virbickaitė-Apanavičienė ir Toronto ateitininkų Stasio Šalkauskio kuopos atstovas, ilgametis globėjas Vincas Kolyčius.



Ramūnas Underys (k.) su Vaidotu Vaičiūnu atlieka savo sukurtų dainų pynę Toronte vykusioje Kanados ateitininkų 100-mečio paminėjimo šventėje.

Dar ilgai žmonės nesiskirstė. Šnekučiavosi, grįždavo prie fotoparodos, lyg nenorėdami paleisti nuotraukų sukeltų smagių prisiminimų, fotografavosi prie 100-mečio ženklų. Ir vėl mes žiūrėjome į save pačius ant sienų. Prisiminėm senus draugus, kurių dalis jau iškeliavę amžinybėn. Šv. Mišių metu išreiškėme padėką už šioje organizacijoje praleistą savo gyvenimo dalį – padėka tikrai nuoširdi ir linkime to dėkingumo dvasioje ryžtingai žengti į ateinant 100-mečį!



Paskaitos metu pirmoje eilėje (iš k. į d.): Rūta Rygeliene, Eugenijus Kriškiūnas ir dr. Rymantas Petrauskas.

Rūtos Rusinienės nuotraukos

GANYTOJO ŽODIS

ŽMOGAUS TEISIŲ GYNIMAS

Arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus kalba LR Seime
2010 m. spalio 19 d. minint Helsinkio susitarimų 35-ąsias metines

Totalitarinė sovietinė sistema savo piliečius paliko beteisius, turėjusius tik vieną teisę – besąlygiškai tarnauti pačiai sistemai. Pokario bandymas jėga apginti savo teisę į laisvę pasibaigė pralaimėjimu ir žiauriu terorizmu. Po to sekė slogios tylos laikotarpis. Trumpai apžvelgsiu žmogaus teisių gynimą Lietuvoje nuo 1968 m. Noriu pabrėžti, kad šiame procese svarbų vaidmenį atliko Maskvos disidentai.

Pirmuoju bandymu ginti žmonių teises Lietuvoje reikėtų laikyti 1968 m., kai tarpusavyje susitarę Vilkaviškio ir Telšių vyskupijų kunigai raštu kreipėsi į sovietinę ir bažnytinę valdžią, nurodydami nepakenčiamą Kunigų seminarijos veiklos suvaržymą, nes jis reiškė fizinę Bažnyčios griovimą. Sovietinės valdžios atsakas buvo greitas ir vienareikšmis – dviem kunigams buvo uždrausta atlikti savo pareigas. Vėliau kelerius metus sovietinei valdžiai oficialiai vis buvo primenama ir primenama įvairūs tikin-

nifeste grupės nariai pabrėžė, kad lietuviškoji Helsinkio grupė „kreipė didžiausią dėmesį į Helsinkio susitarimų humanitarinius paragrafus, liečiančius sąžinės, religijų, minties ir įsitikinimų laisvę, taip pat žmogiskųjų kontaktų (šeimų susijungimo, giminių lankymo) laisvę“. Nepraėjus nė metams nuo Helsinkio grupės įsteigimo buvo suimtas ir 15 metų nuteistas Viktoras Petkus. KGB dėjo visas pastangas paralyžiuoti grupės veiklą, tačiau visiškai sustabdyti jos nepavyko.

1976 m. Lietuvoje pradėjo eiti pagrindinio leidinio „Aušra“, kėlęs sau uždavinį budinti ne tik religinę, bet ir tautinę bei pilietinę žmonių sąmonę. Kadangi KGB organams nepavyko likviduoti pirmųjų pagrindinio leidinių, vienas po kito praėjo atsirasti vis naujų ir naujų leidinių, atsiliepusių į skirtingus įsitikinimus žmonių, kuriuos vienijo viena idėja – siekti minties, sąžinės, tikėjimo, o galbūt ir visiškos laisvės.



Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ.

čiųjų žmonių beteisiskumo faktai. Plačiausiai pasaulyje nuskambėjo 17,000 tikinčiųjų pasirašytas SSSR generaliniam sekretoriui L. Brežnevui skirtas pareiškimas, kuriame buvo reikalaujama sąžinės ir tikėjimo laisvės.

1972 m. pagrindėje pradėjo eiti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“ (LKBK), turėjusi tikslą viešinti žmonių teisių pažeidimo faktus. LKBK sėkmingai budino žmonių sąmonę nesusiitaikyti su prievarta ir kovoti už savo teises. Jai pasisekė Lietuvoje vykdomus nusikaltimus prieš žmonių teises paviešinti laisvajame pasaulyje.

1975 m. Europos šalių, JAV ir Kanados pasirašyti Helsinkio susitarimai buvo labai stiprus impulsas su nauja viltimi pradėti kovą už sąžinės laisvę bei žmonių teises. Tai paskatino kurti viešai veikiančias grupes, kovojusias už žmogaus teises.

1976 m. Lietuvoje įsikūrė lietuviškoji Helsinkio grupė. Jos steigėjai – Viktoras Petkus, Tomas Venclova, dr. Eitanas Finkelšteinas, Ona Lukauskaitė-Poškienė ir kun. Karolis Garuckas – platino dokumentus apie žmonių teisių pažeidimus. Savo ma-

1978 m. penki Lietuvos kunigai – Jonas Kauneckas, Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius, Juozas Zdebskis ir Vincas Vėlavicius – įkūrė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą, kuris viešai veikė net penkerius metus. Už šią veiklą du kunigai – Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius buvo nuteisti dešimčiai metų lagerio ir tremties. 1983 m. Katalikų komiteto veikla buvo paralyžiuota ir jis veiklą tęsė pagrindžio sąlygomis. Katalikų komitetas neapsiribojo tikinčiųjų teisių gynimu, bet gynė politinius kalinius ir žmonių teisę pasirinkti gyvenamąją vietą.

Išskirtinę pagarbą noriu pareikšti tiems vyrams ir moterims, kurie pasirašė kreipimąsi, smerkiantį gėdingą Molotovo-Ribbentropo paktą.

Žmonių teisių gynimas suvienijo labai skirtingus žmones. Vienas šalia kito dirbo tikintieji ir ateistai, dvasininkai ir pasauliečiai, lietuviai, žydai, rusai ir kitų tautybių žmonės. Visi jie sugebėjo peržengti ideologinius, rasinius bei tautinius barjerus ir siekti svarbiausio tikslo – laisvės, be kurios neįmanomas normalus žmogiskasis gyvenimas. Šiandien galima dėkoti Dievui, kad anuometinės pastangos nebuvo veltui.

PASLAUGOS

Century 21
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail:
astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty



ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestčiuose.

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikabėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GERCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

„Drauge“ galima įsigyti puošių vestuvinių kvietimų.
Tel. 773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

Reikalingas žmogus dirbti ofise. Privalo laisvai kalbėti angliškai.
Tel. 708-906-3041

Immediate Positions available for **CDL/Mover** for **Skokie** based household goods moving company. Good pay & benefits available. Must be at least 21 years of age. Call Jacob **847-980-0906**

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami du 1 miegamąjo, 1 vonios butai.
Skambinkite Linui
630-674-5414
Century 21 ProTeam

PASLAUGOS

GIEDRIUS SKORUPSKAS
Quality Work at Competitive Prices
Email: skorupskas@hotmail.com
Ph: (708) 829-9297

- Įvairūs vidaus ir lauko darbai
- Dažymas
- Grindų dėjimas
- Vonių ir virtuvių rekonstrukcijų darbai
- Plytelės
- Visi kiti smulkūs darbai

Darbų įkainavimas nemokamai!

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ



1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-25 235th. Street
Douglaston, NY 11364



Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m. brošura kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas. Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

NEW JERSEY

Veikli JAV LB New Jersey apylinkės pirmininkė

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN
JAV LB KV vicepirmininkė
organizaciniams reikalams

Paprasčiau jauną JAV Centrinio New Jersey apylinkės pirmininkę **Rasą Miliūtę** atsakyti į keletą klausimų.



Rasa Miliūtė.

– Rasa, kaip viskas prasidėjo, kaip nusprendėte įsijungti į LB?

– Visi daugiau ar mažiau turime artimesnių draugų ratą, su kuriais keliaujame kartu, švenčiame, dalijamės džiaugsmiais ir apie rūpesčius pasikalbame. Savo rate jau senokai pasiūnečiuodavome, kad kitose valstijose, tarkime, Pennsylvania, Philadelphia, Illinois, Connecticut, New York ir kitur veikia Lietuvių Bendruomenės. Tose valstijose tėvynainiai dažniausiai buriasi apie lietuviškas bažnyčias, kurios yra savotiški švietimo ir informacijos centrai, dėl to jiems lengviau, turint vietą ir patalpas, susirinkti. Mes savo regione tokios bažnyčios neturime, o lietuvių gyvena gana nemažai. Didžiausias būrys žemiečių susiburdavo šventi Naujųjų metų, Kalėdų, tačiau susijimai vykdavo gana spontaniškai, kitos organizuotos veiklos nebuvo.

Pirmas masinis susibūrimas įvyko pernai vasarą Lakewood, Pine Park, kur įvyko „Vasaros olimpiada“ ir susirinko apie 60 tautiečių. Varžėmės įvairiose rungtyse ir gražiai leidome laiką. Tą pačią vasarą buvo paminėtas ir Lietuvos 1000-metis, subūręs apie gerą šimtinę tautiečių.

Tačiau bendrijos kūrimo sumanymo užuomazga atsirado kiek anksčiau: nuo merginų vakarėlių 2009 metais. Kovo mėnesį į vakarėlių susirinkome vien merginos. Gražiai praleidome laiką bešnečiuodamos ir skanaudamos savo suneštas vaises. Nusprendėme, kad tokie susibūrimai turi tapti tradicija. Kas mėnesį rinkomės tai pas vieną, tai pas kitą, kartais drauge pavakarieniaudamos. Rudenį vieno vakarėlio metu diskutavome, ar nevertėtų suburti lietuvius ir įkurti bendruomenę, o galbūt ir lietuvišką savaitgalinę mokyklėlę. Spalio pabaigoje didesnė grupė lietuvių susibūrė švęsti Halloween, o Kalėdas – taip pat šventėme drauge didesniu rate. Pavasariop nusprendėme padaryti Užgavėnių šventę. Šįkart dalyvavo (kartu su vaikučiais) jau daugiau nei šimtas lietuvių. Tuo pat metu beveik sutapo ir Vasario 16-oji, ją taip pat paminėjome bene pirmą kartą čia, drauge visi giedodami „Tautišką giesmę“. Būtent tą dieną švenčiant ir buvo paviešinta visiems apie sumanymą kurti Lietuvišką Bendruomenę. Nuo kovo mėnesio elektroniniu paštu buvo siunčiamas kreipimasis ir žemiečiai buvo raginami pareikšti nuomonę, ar reikalinga mums Lietuvių Bendruomenė. Remiantis vyraujančia teigiama nuomone buvo sukviestas lietuvių susirinkimas ir priimtas sprendimas įkurti Bendruomenę. Gana simboliška diena – gegužės 16-ąją (kaip ir Vasario 16-ąją) galima vadinti Centrinio New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkės gimimo diena. Išrinkta valdyba.

– Žinau, kad įregistravote ir mokyklėlę, kaip taip greitai susijote viską atlikti?

– Gegužės 16 dieną jau buvo nuspręsta, kad bus reikalinga mokykla, nes Lietuvių Bendruomenės ateitis –



Centrinio NJ apylinkės valdybos nariai.

jauna karta. Mokyklos, esančios Philadelphia ar Elizabeth, per toli. O dar labai gražiai bendradarbiaujame su Estų namų vadovybe, kuri mums geranoriškai pasiūlė ir sutiko priimti mūsų šeštadieninę mokyklėlę po jų stogu. Tad po apylinkės įsikūrimo Aukšė Motto, buvusi mokytoja iš Pakenvėžio, o dabar šios mokyklėlės vedėja, kreipėsi į JAV Švietimo tarybos pirmininkę Daivą Navickienę ir jau birželio 16 dieną įregistravo lietuvišką šeštadieninę mokyklėlę „Lietuvėlė“.

– Susirinkusių šiame renginyje buvo labai daug, ką norėtumėte paminėti iš šios puikios šventės didelio organizatorių pulko?

– Mūsų telkinio žmonės labai nuoširdūs ir visada pasiruošę padėti. Jų entuziazmas ir kūrybiškumas tikrai išskirtinis. Per tuos dvejus mūsų mažos veiklos metus susidarė puikus veikėjų-organizatorių branduolys. Tai žmonės, į kuriuos visada gali pasiremti ir kuriais gali pasitikėti. Norėčiau paminėti šiuos veikėjus: Jūrą Jakonytę, Dainių Sakavicką, lietuviškos mokyklėlės „Lietuvėlė“ or-

ganizatorę, mokytoją Aukšę Motto, Alną Dunne ir jos vyrą Russel, Iną Andriekienę, Renatą Butelevičiūtę, Valdą Kilinską, Stančauskų, Balčaičių, Latvių, Banionių, Šeduikių, Šukių, Lukošių, Sinkevičių, Jafimovų, Jaruševičių, Rudavičių šeimas, Giedrę Jakubavičiūtę ir Arūną Valę. Neseniai į veiklą įsijungė ankstesnės emigracijos bangos lietuvė – energingoji Vida Lanys, Rasa Ardytė-Juškienė pasiūlė nemažai gerų minčių.

– Rasa, dabar tikrai paskutinis klausimas, prašau, trumpai prisistatykite laikraščio skaitytojams.

– Esu kilusi iš Dzūkijos, gimiau ir augau Alytuje. Po vidurinės baigiau medicinos mokyklą, vėliau studijavau Vilniaus Gedimino technikos universitete, kuriame įgijau verslo vadybos bakalaurą. Amerikoje gyvenau septynerius metus. Daug metų grojau kanclėmis garsiaame Alytaus „Dainavos“ ansamblyje. Man patinka kelionės, klasikinė muzika, poezija ir, aišku, bendrauti su bendraminčiais. Džiaugiuosi, kad subūrėme lietuvių į būrį. Ir, manau, sėkmingai toliau dirbusimės lietuvių labai.



New Jersey apylinkės narių entuziazmas ir kūrybiškumas tikrai išskirtinis.

Legendinio skrydžio 75-ąsias metines minint

Atkelta iš 5 psl. savo sukaupta informacija J. Čepas su operatoriumi Stasiu Dargiu sukūrė dviejų dalių dokumentinį filmą „Vienas per Atlantą prieš 75 metus“, kuris buvo parodytas Lietuvos aviacijos muziejuje F. Vaitkaus skrydžio 75-ųjų metinių proga.

Šiame muziejuje galima pamatyti ir unikalų rodinį – „Lituanicos II“ variklio gaubto nuolaužą, kurią muziejui padovanojo Ballinrobe miestelio gyventojai.

Neužmirštas ir pagerbtas F. Vaitkus su „Lituanica II“ įveikė 5,100 km – du trečdalius planuoto maršruto. Lėktuvo baka dar buvo likę 640 l benzino, kurio būtų pakakę nuskristi iki Kauno, tačiau lakūnas, matyt, neatlaikė psichologinės įtampos, skrisdamas vienas ir nematydamas nei vandenyno, nei dangaus. 1935 m. tai buvo vienintelis sėkmingas skrydis per Atlantą, ketvirtas pagal nuskristą nuotolį ir šeštas kartas, kai per Atlantą buvo perskrista vienviečiu lėktuvu. F. Vaitkaus skrydžio 70-mečiui išleista Irenos Jacevičienės kny-

ga „Vienas per Atlantą“, o J. Čepas su S. Dargiu sukūrė beveik valandos trukmės dokumentinį filmą. Miniatiūrinę knygėlę apie F. Vaitkų yra išleidęs Vilius Užtupas, o 2008 m. pasirodė Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karybos ir istorijos skyriaus vedėjos Dalės Naujajienės parengta knyga „Felixo Vaitkaus skrydis per Atlantą“. Tais pačiais metais Žagarėje F. Vaitkaus pusbroliis Vytautas Vaitkus su žmona Romualda išleido knygą „Vaitkai, Vaitkaičiai, Vaitkevičiai“. Ne vieną puikų voką F. Vaitkaus žygdarbio tema išleido dailininkai Gediminas Karpavičius ir Antanas Rimas Šakalys. Skulptorius Juozas Šlivinskas yra nulipdęs F. Vaitkaus biustą, Linkuwoje pastatęs paminklinį ženklą. Ballinrobe miestelyje (Airijoje) stovi šio skulptoriaus sukurtas laikinas žymeklis. Istorinio skrydžio sukaktis savo darbais yra pažymėję ir kiti Lietuvos kūrėjai.

Šaltinis: Lietuvos aviacijos muziejus

Virginija Skučaitė
„Kauno diena“

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363



SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Spygliai ir dygliai II



Apie meilę su šypsena (Epigramos)

GRAŽINA ČEKAVIČIENĖ

Lietuviška

Lietuviška meilė per skrandį,
Žemelę, namus, populizmą,
Praeina gerasis Valiukas
Ir meilė pavirsta į klizmą.

Donžuaniška

Šampanas. Rožės. Bučinyš.
Atsiveria svaigus glėbys
Kada išaušta rytas,
Aš vėl šliaušu pas kitą.

Sportinė

Apsiaęs meilės sportbačiais
Pas mylimą keliausiu,
Jai dureles atvėrus,
Mes obuolį ragausim.
Prabėgs tamsi naktelė,
Nuvys žalia rūtelė.
Namo keliauja basas
Iš mylimos bernelis.

Bomžuaniška

Gėrėm vyną iš vienos stiklinės,
Naktį būrėm meilę iš žvaigždžių
O kada išaušo rytas,
Ėjome priduoti butelių.

Antikrizinis pensininko (Lietuvos) planas

Humoreska

GRAŽINA ČEKAVIČIENĖ

„Šuns balsas į dangų neina“ – sako patarlė. Šiandien ji skamba kiek kitaip – pensininkų šauksmas pasiklydo tyruose. Kokiuose? Visi žinom, kad Donatas pro akinius temato savo nosį, o premjeras kaip tikras vyras žada, kad bus dar blogiau, nes mokėsime daugiau mokesčių už šildymą ir kt.

Vadinasi, reikia kapstyti patiems, tiksliau jungtis. Kaip? Labai paprastai. Laidininkė aš gyvenu pirmame aukšte „viduriuke“. Kairėje – buvusi medicinos sesuo našlė Marytė, dešinėje – buvusi virėja, – našlė Angėlė. Aš taipogi našlys pensininkas, buvęs buhalteris. Žodžiu, visi trys „dugniniai“. Marytei, sumokėjus trijų kambarių buto mokesčius, liko trisdešimties dienų geriamo iš čiaupo vandens dieta. Angėlei, atlikus sąnarių remontą, teko iš Marytės pasiskolinti dietinio geriamo vandens vaistams užsigerti. Aš buvau turistis, nupirkau raudono akcinio vyno, akcinės duonos ir pakviečiau mielas alkanas kaimynes vakarienės. Duok, Dieve, nepaskutinės.



Sumenkusios, nusivylusios vyrais, ypač valdžios, jos guodėsi ir aimanavo. Aš joms – šmokšt antikrizinį planą. Jos apstulbo, pasipiktino, paskui paprašė laiko pagalvoti. „Galvokit“, – sutikau. Bet, kad nebūtų kaip toj patarlėj – tiesė rankas, ištiesė kojas, neužtempkit. Pasitarusios moterėlės sutiko. O kas joms daugiau beliko? Valdžia gyviems pensininkams kapų dar nenupirko, nes brangiai kainuoja.

Marytė, aš ir Angėlė apsigyvenome Marytės bute, likusius du nebrangiai išnuomavome. Tris sumažintas pensijas sudėję į krūvą, gavom dvi nesumažintas. Angėlė sėdo prie puodų (dar bijo dėl sąnarių), Marytė ėmė rūpintis mūsų sveikatos apsauga, o aš vedu išlaidų knygą, nes pajamų – lyg iš karvės melžtum vyną.

Aišku, atsirado pavyduolių, ypač moteriškių, išvadino mus poligamiškais. Na ir tegu! Kapinėse beveik vien našlės gyvos vaikšto. Todėl, kad išgyventumėm, privalome jungtis.

Buvęs buhalteris našlys Vincelis



Meilės kartoteka

Humoreska

GRAŽINA ČEKAVIČIENĖ

Pradėjo mausti širdį. Be pertraukos. Dieną ir naktį. Ne, neskaudėjo, tik maudė. Nepaprastai bjaurus jausmas. Pati nesugebėjau nustatyti diagnozės, nors žiūriu visas sveikatos valandėles nuo A iki Z. Teko kreiptis į gydytojus. Pradėjau nuo kardiologo, paties geriausio, jis širdies ligas kiaurai mato. Ir štai laiko jis mano širdį ir stebisi:

– Ligų nematau, bet iš kur tiek randų? Buvo sušaudyta? Bet ne, nėra kulkos trajektorijos, kokias širdies traumas patyrėte?

Nustebau – neįmanoma? O garsiai ištariau:

– Tai meilės pėdsakai.

– Bjauri liga. Esu apie ją girdėjęs, bet pavyko išvengti. Tyrimai rodo, kad Jūsų širdis sveika, nukreipsiu pas psichiatrą konsultuoti.

Pažvelgiau į jį. Kaip moteris: vegetaras, asketas, akiniai desertinių lėkštelių dydžio, slepia sielą.

– Hm, – numykiau, – ar verta?

– Tikrai verta, – pagyvėjo jis, – jie meilės ligų specialistai. Padės. Laimingai – palinkėjo brukdamas nukreipimą.

– Na, vargšė širdelė, ką toliau darysim? – paklausiau savo gyvenimo variklio. – Pirmiau pas meilės ligų specialistą? Gerai, eime.

Eskukulapas Kazanova baltu it sniegas chalu, dažytai ūsiukais, nuostabiai šypsojosi brangia keramine šypsena. Pavaišino kava ir ėmė tardyti, – kada įsimylėjau pirmą kartą? Ar labai verkiau atstumta? Ką, aš atstumdavau, o manęs niekada? Ir t. t., ir t. t.

Su pikantiškomis smulkmenomis skleidžiau jam didžiulę panoraminę meilės drobę. Sudominiau.

– O ar Jūs galėtumėt pamilti mane? – sučiulbo eskulapas Kazanova.

– Jus?

– Mane.

Nužvelgiau psichiatrą kaip moteris. Atvirai pasakius, mano širdies randų kartotekoje psichiatro nebuvo.

– Ne, – ištariau.

– Bet kodėl? – nustebau.

– Bijau dar vieno rando.

Jis staiga tapo labai oficialus. Nuėjo prie darbo stalo, išrašė receptą, kyštelėjo jį man ir paprašė pakviesti kitą pacientą.

Širdelę nustojo mausti, nes galvoje sukosi planas, kaip suvilioti kardiologą.



– DŽONAI, SKAMBINK FELJŲ NAIKINTOJAMS!

„Pats sau bandydamas atsakyti, nuo kada pradėjau piešti, pasineriu, kiek tai įmanoma, į atminties gelmes. Matau save 4-ių metų sėdintį prie stalo darželyje. Piešiu vilką su kiškiu iš garsaus to meto animacinio serijalo 'Na, palauk!'. Nusipiešiau herojus, o vienas vaikų paprašė, kad nupieščiau vilką ir jo sąsiuvinyje. Man bėpėšiant, tokių prašytojų atsirado visa grupė. Darželinokai apstojo mane ratu su atverstais savo sąsiuviniais ir laukė savo eilės“, – apie savo kelio į meną pradžią rašo Gintaras Jocius tinklalapyje www.ginart.com.



Šiuo metu Lietuvoje gyvenantis dailininkas pažįstamas ir JAV lietuviams. Jis čia praleido septynerius metus, surengė ne vieną parodą, kartu su Rolandu Kiaulevičiumi įkūrė grupę „Giro“. Gintaras žinomas ir kaip puikus karikatūrų, kurias čia matote, meistras.

Jei tikimės sąjungininkų pagalboms, privalome duoti, ne tik imti

Greit bus metai, kai Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC, Gynybos, karo, jūrų ir oro pajėgų atašė pavaduotojas JAV ir Kanadai pareigas eina Mindaugas Abalikšta. Siūlome skaitytojams pasikalbėjimą su M. Abalikšta.

– Greit bus metai, kai dirbate Lietuvos Respublikos (LR) ambasadoje karo atašė pavaduotoju. Ar jau „apšilote kojas“? Koks tai darbas?

– LR gynybos atašė (GA) pavaduotojo pareigas pradėjau eiti 2009 m. gruodžio 1 d. Beje, išsamus pareigų pavadinimas yra Gynybos, karo, jūrų ir oro pajėgų atašė pavaduotojas JAV ir Kanadai. Kaip matote iš pavadinimo, pareigų sąrašas labai platus, įgaliojimų valstybės taip pat dvi. Šalys, turinčios dideles kariuomenes, vykdančios daugelį bendradarbiavimo programų kartu su JAV ir turinčios didelius interesus, kiekvienai karinių pajėgų rūšių paprastai turi atašė, dažnai su keliais pavaduotojais. Lietuva – mažas kraštas, todėl Lietuvos krašto apsaugos (KA) sistemos galimybės labai ribotos, ir ypač ribotos jos tapo smogus pasaulinei finansinei krizei. Daugelis KA sistemos programų buvo labai apkarpytos, tačiau reikia džiaugtis, kad bent bendradarbiavimui su JAV skiriamas dėmesys nesumažėjo.

LR gynybos atašė atstovauja Krašto apsaugos ministerijai ir Lietuvos kariuomenei, jis pavaldus KA ministrui, nors kartu, kaip diplomatinio personalo narys, yra pavaldus ambasadoriui ir yra jo patarėjas gynybos klausimais. Iš tiesų gynybos atašė turi būti išgilinges tiek į krašto apsaugos, tiek ir į užsienio reikalų problemas. Priimančioji valstybė, primdama gynybos atašė, pagal tarptautinės teisės reikalavimus suteikia jam rimtas galimybes veikti kaip tarpininkui tarp siunčiančios ir priimančios valstybės. GA „svoris“ atitiktų ambasadoriaus pavaduotoją.

Kalbant apie veiklos sritis, manyčiau pirmiausia reiktų paminėti informacinę. Gynybos atašė praneša krašto apsaugos ministrui bei jo įgaliotiems pareigūnams apie paskyrimo valstybės veiklą, sumanymus ir pasiūlymus kariniais ir saugumo klausimais. Antra, pagal savo galimybes ir įgaliojimus bendradarbiauja su paskyrimo valstybės karinėmis institucijomis, dalyvauja derybose kariniais ir saugumo klausimais. Dar viena veiklos sritis – organizacinė. GA sprendžia organizacinius klausimus ir JAV ar Kanadą atvykstant Lietuvos karinėms delegacijoms ar šių šalių atstovams vykstant į Lietuvą. Taip pat GA atstovauja KA sistemai dalyvaudamas įvairiuose renginiuose, susitikimuose su įvairių bendrovių atstovais, ginklų gamintojais ir pan. Į GA veiklos sritis įeina pagalboms teikimas KA sistemos kariams ir pareigūnams, atvykusiems į konferencijas, seminarus, kursus ir kitus renginius. Kadangi su atašė plk. Antanu Jurgaičiu esame dviese, o veiklos sričių yra tikrai daug, tai griežto pareigų pasiskirstymo nėra.

– Kaip pasirinkote karininko profesiją?

– Esu vilnietis, po vidurinės mokyklos baigimo 1988 m. įstojau į tuo-

metinį Vilniaus inžinerinį statybos institutą (dabar Gedimino technikos universitetas), Mechanikos fakultetą. Tais metais įsikūrė Sąjūdis, pakeitęs daugelio žmonių likimus, vėliau atkurta Nepriklausomybė.

Kažkada, dar būdamas vaikas ir vartydamas mamos tėviškėje užsiliukusių Nepriklausomos Lietuvos laikraščių krūvą, tik pasvajoti galėdavau apie tarnybą Nepriklausomai Lietuvai, o čia tokia proga atsirado. Daug jaunimo, tarp jų ir mano draugų, nuėjo dirbti į atsikuriančią Lietuvos kariuomenę. 1993 m. ir aš, baigęs universitetą, pradėjau tarnybą tuometiniame Antrajame departamente. Tarnybos metuėjau įvairias pareigas, pradėdamas vyresniuju specialistu, mokiausi Lietuvos karo akademijoje, įvairiuose kursuose Vokietijoje, D. Britanijoje, Lenkijoje, baigiau magistrantūros studijas Vilniaus teisės universitete, Baltijos gynybos kolegiją Tartu. Per paskutiniuosius 4 metus, prieš paskiriam mane GA pavaduotoju, teko užsiimti tarptautiniu bendradarbiavimu bei prižiūrėti Lietuvos Respublikos gynybos atašė veiklą. Taigi, GA darbo pobūdis man jau buvo žinomas.

– Kokius klausimus sprendžiate su JAV karine vadovybe? Kokias vietas teko aplankyti?

– Per šiuos metus teko pabuvoti kai kuriuose JAV sausumos, oro pajėgų ir laivyno daliniuose Georgia ir Texas valstijose; povandeninių laivų bazėje King's Bay, 3-os pėstininkų divizijos padaliniuose Benning, Stewart fortuose šalia Savannah, Lackland oro bazėje šalia San Antonio, 11-os oro gynybos artilerijos brigados padaliniuose Bliss forte šalia El Paso, JAV Šiaurės vadovybės Sam Houston forte šalia San Antonio.

Įspūdį pirmiausia daro šalies ir karinių pajėgų mastai. Antra, suvokiama, kad didžiulės valstybės bei jos sąjungininkų saugumui užtikrinti reikalingas atitinkamas dėmesys. Kiekvienos karinės strategijos pagrindą sudaro ekonominis, karinis ir moralinis sandas. Per tūkstantmečius patikrinta tiesa: jokia valstybė negali būti stipri, jei ji silpna ekonomiškai, jei jos ginkluotosios pajėgos neturi atitinkamos karo strategijos ir doktrinos, neaprupintos naujausia technika, arba šlubuoja piliečių ir karių moralė, patriotizmas. JAV kariniame planavime tai ryškiai atsispindi.

Dar vasario mėnesį teko lankytis ir Kanadoje, kur įgaliotiems gynybos atašė buvo pristatytos Kanados laivyno vystymo gairės. Dabar daug kalbama apie globalinį atšilimą, apie tai, kad ir Arktis su milžiniškais naudingųjų iškasenų klodais bus greitai prieinama. Štai čia neišvengiamai susidurs daugelio valstybių interesai. Galima daug šnekėti apie naujus laikus ir tarptautinę teisę, bet kol tai nebus paremta realia jėga, bus tik tušti žodžiai. Kanada tai supranta ir tam ruošiasi. Skubiai atnaujinamos fregatos, eskadriniai minininkai, dyzeliniai povandeniniai laivai, statomi nauji tolimojo bazavimo patruliniai ir aprūpinimo laivai, atnaujinama ir keičiama jūrų aviacija, statoma nauja kuro užpylimo bazė už poliarinio rato.

JAV svarba pasaulio ir Lietuvos politikoje nulemia ir mūsų aukščiausių politikų bei pareigūnų kelionių geografiją. Teko prisidėti organizuojant LK vado gen. mjr. Arvydo Počiaus, KA ministrės Rasos Juknevičienės, kelių žemesnio rango KAS pareigūnų apsilankymus Washington, DC. Jų metu rengti susitikimai su JAV Jungtinių štabų pirmininku adm. Michael Mullen, gynybos sekretoriumi Robert Gates, gynybos sekretoriaus pavaduotoju ambasadoriumi Alexander Wershow, kitais atsakingais pareigūnais. Bendradarbiavimo su JAV taškų yra daug, jau ne-



Gynybos, karo, jūrų ir oro pajėgų atašė pavaduotojas JAV ir Kanadai Mindaugas Abalikšta lentos Dariaus ir Girėno žygdarbiui atminti Midway oro uoste atidengime.

Laimos Apanavičienės nuotr.

kalbant apie tai, kad 2004 m. JAV balsas didele dalimi lėmė mūsų priėmimą į NATO. Kalbant apie NATO, svarbiausia mūsų tarptautinė misija šiuo metu yra Afganistane, o be JAV paramos kažin ar mes išlaikytume savo buvimą Goro provincijoje.

JAV skiria paramą karinei įrangai įsigyti, tęsia pagalbą karinio mokymo srityje. Kalbant apie NATO, turint galvoje mažėjantį didžiųjų europinių valstybių karinių pajėgų finansavimą, labai svarbus tampa tiesioginis JAV buvimas mūsų regione. Šiuo metu JAV vykdo NATO taikos meto oro policijos pareigas, ką tik pasibaigę Specialiųjų pajėgų mokymai Klaipėdoje, kurių metu buvo atplaukęs JAV 6-osios flotilės laivas. Šiuo metu (spalio mėn. – red.) mėnesį vyksta mokymai Latvijoje, kuriuose dalyvauja Pennsylvania Nacionalinės gvardijos kariai su savo sunkiąja technika. Viliuosi, kad tokio JAV buvimą regione tik daugės.

– JAV karinėje jūrų akademijoje (US Naval Academy), esančioje Maryland valstijoje, studiuoja lietuviai kadetai. Ar teko su jais susitikti? Kaip jiems sekasi?

– Per mano darbo laikotarpį galimybė aplankyti JAV Karinėje jūrų akademijoje besimokančius kadetus

buvo kelis kartus: mūsų kariuomenės vado apsilankymo metu, taip pat per mokslus baigusio dabar jau leitenanto išleistuves bei naujų mokslo metų atidarymo iškilmėse. Šiuo metu akademijoje mokosi 3 kadetai iš Lietuvos, o puikūs atsiliepimai, kuriuos man teko išgirsti iš profesūros lūpų, tikrai kelia vilčių dėl mūsų laivyno ateities.

– Tarnavote Afganistane. Kaip sekasi ten tarnaujantiems Lietuvos kariams?

– Afganistane teko būti pakankamai seniai – 2003 m. su mūsų Specialiosiomis pajėgomis dalyvavau JAV vadovaujamoje operacijoje „Enduring Freedom“. Apie kasdienius įvykius toje šalyje pakankamai nušviečiama spaudoje, o kalbant apie mus, šiuo metu Lietuva turi Specialiųjų pajėgų padalinį Afganistano pietuose bei vadovauja Goro provincijos atkūrimo grupei (PRT). Kol kas, ačiū Dievui, turime tik vieną žūtį ir kelis sužeidimus, deja, įvykiai kitose Afganistano vietose atsiliepia ir iki šiol buvusioje ramioje Goro provincijoje. Tačiau nepaisant netekčių, reikia atsiminti, jog mes toje šalyje esame ir privalome būti pirmiausia vykdydami savo įsipareigojimus NATO. Jei tikimės sąjungininkų pagalboms, privalome duoti, ne tik imti.

– Dalyvavote Dariaus ir Girėno atminimo lentos atidengime Midway oro uoste, susipažinote su Čikagos lietuviais. Kokius išpučius išsivežėte iš Čikagos? Ar bendradarbiavimas su Čikagos lietuviais tebesitęsia?

– Pirmą kartą Čikagoje teko apsilankyti, kai Midway oro uoste buvo atidengta atminimo lenta, skirta Dariaus ir Girėno žygdarbiui atminti. Puikus Čikagos lietuvių sumanymas, manau, tikrai pasitarnaus garsinant Lietuvos vardą pasaulyje. Juk tai skrydis, aukso raidėmis įrašytas į aviacijos istoriją ir glaudžiai siejantis Lietuvą su JAV. Beje, kiek žinau, darbas tęsiamas toliau, todėl gal pamatysime ir daugiau renginių.

Vasarą teko lankytis Čikagoje per Baltijos jūros šaulių kuopos laivo krikštynas. Taigi, kaip matote, Čikagoje aš gana dažnas svečias. Čia sutikau tikrai įdomių žmonių tiek iš vyresnės kartos, tiek jaunimo, kurių patyrimas, entuziazmas ir nusiteikimas dirbti Lietuvos labui teikia daug optimizmo ir man, kaip Lietuvos krašto apsaugos atstovui.

– Kokia Jūsų įprasta darbo diena? Ar turite kokių ne karinių pomėgių?

– Įprasta darbo diena prasideda 7 val. r. peržiūrint per naktį el. paštu atėjusius laiškus. 8 val. r. būnu ambasadoje ir telefonu kalbuosi su KAS padaliniais (reikia nepamiršti, kad tarp Vilniaus ir Washington, DC yra 7 val. skirtumas). Kasdieninė rutina – skubus susirašinėjimas, susitikimai, seminarai, priėmimai kitų šalių ambasadose, darbiniai pietūs ir t. t. Aišku, ne visos dienos vienodos, lygiai kaip ir sutinkami žmonės bei renginiai, kuriuose tenka dalyvauti.

Vakarais ir savaitgaliais būnu su šeima. Mano žmonai, atvykusiai kartu su manimi, sakyčiau, tai nemažas išbandymas, nes sūnus Dovilas dar

mažiukas. Savaitgaliais paprastai kur nors išvažiuojame. Vasaros atostogų metu pas mus lankėsi mano sūnus iš pirmosios santuokos, taigi turėjome galimybę pavažinėti po Ameriką ir pamatyti šiek tiek daugiau. Dešimtmečiui berniukui tikrai yra ką parodyti Amerikoje. Tačiau didžiausią išpušį jam padarė lėktuvnešiai Norfolk jūrų bazėje ir tankai Aberdeen poligone.

Negaliu suskirstyti pomėgių į

karinius ir nekarinius. Bent jau šaulys esu vidutinis. Labai mėgstu skaičiuoti – karo istorija, politologija yra mano mėgstamos temos. Na, o sportas taip pat yra neatsiejama gyvenimo dalis.

– **Ačiū už pokalbį. Linkime geros tarnybos.**

Kalbino
Laima Apanavičienė

Įvairenybės

Rasta nauja galaktika

Mokslininkai nustatė, kad teleskopo „Hubble“ darytose nuotraukose matomas mažytis neryškus taškelis yra tolimiausia iki šiol atrasta galaktika visatoje.

Žvaigždžių telkinys, pavadintas „UDFy-38135539“, nutolęs per 13,1 mlrd. šviesmečių. Tai reiškia, kad šviesa nuo šios galaktikos iki Žemės keliavo maždaug tiek laiko, kiek gyuoja pati visata, rašo telegraph.co.uk.

Kai astronomų aptikti šviesos fotonai pradėjo savo kelionę, visata buvo nugyvenusi tik 4 proc. savo dabartinio amžiaus. Tuomet buvo praeję vos 600 mln. metų nuo Didžiojo sprogo, davusio pradžią erdvei, laikui ir visam kitam visatoje.

Galaktiką aptikę Europos moks-

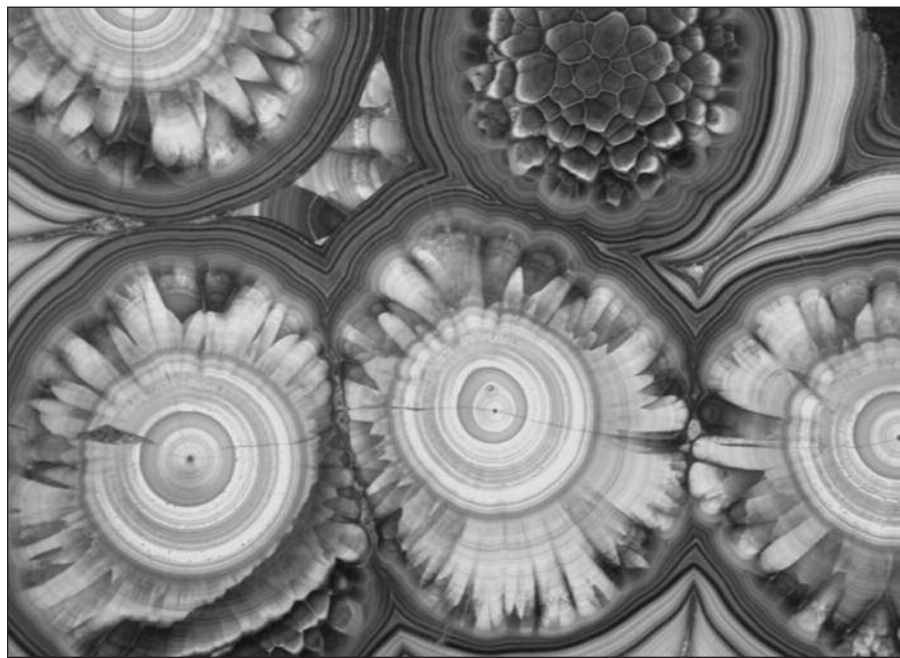
lininkai atstumą iki jos nustatė Europos Pietų observatorijoje, Čilėje esančiu labai dideliu teleskopu tirdami blyškų švytėjimą.

Ankstesni rekordai priklausė galaktikai, kurios raudonasis poslinkis siekė 6,96 ir pernai atrastam gama spindulių žybsniui (poslinkis – 8,2).

„Šie stebėjimai yra geriausia, ką galime pasiekti naudodami geriausių šiuolaikinių teleskopų technologijas. Netolimoje ateityje, technologijai tobulėjant ir paleidus James Webb kosminį teleskopą („Hubble“ teleskopo įpėdinį), mūsų galimybės atlikti tokius tyrimus išsiplės“, – teigė vienas mokslininkų komandos narys Malcolm Bremer.

Delfi.lt

Mineralų ir akmenų paroda



Šlifautos ir grynios brangiosios iškaskenos, sintetiniai akmenys, įmantrios jūros kriauklės, koralai ir akmenų skulptūrėlės bei retos uolienos. Visa tai ir dar daugiau galima pamatyti įstabių mineralų ir akmenų parodoje, kurią galima rasti po Tampere (Suomija) biblioteka.

Būtent ten veikia muziejus, demonstruojantis geologijos įmantrybes iš 64 pasaulio šalių – po vienu

stogu lankytojams pateikiama apie 4,000 skirtingų rodių.

Mineralų karalystėje – neapdoroti grynuoliai, dirbtiniai akmenys, įvairių statybinių ir dekoratyvinių paviršių kolekcija. Čia galima rasti ir meteoritų, kvarco kristalų bei kitų mūsų Žemės turtų. Parodą vainikuoja pora dinozaurų kiaušinių.

Delfi.lt

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME



- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410



Valdovų rūmai kitąmet greičiausiai nebus atidaryti

Valdovų rūmų Vilniaus centre statyboms kitąmet planuojama skirti 16 mln. litų, tačiau abejojama, ar 2011 metais jie bus atidaryti.

Nacionalinio muziejaus „Lietuvos didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmai“ direktorius Vydas Dolinskas BNS sakė, kad atidarius rūmus, būtų sudėtinga juos išlaikyti.

„Jeigu rūmai atsidarytų, tada būtų tragedija, nes ir šildymui, ir elektrai reikėtų daugiau lėšų“, – sakė direktorius.

Anot jo, jei pirmasis statybos darbų tarpsnis būtų baigtas ir būtų atidaryta 50 proc. visos Valdovų rūmų erdvės – pagrindinė dalis su dviem beveik visai įrengtomis nuolatinėmis parodų salėmis – tektų samdyti papildomai darbuotojų, o tam lėšų nėra.

Kultūros ministerijos Finansų ir turto valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Veronika Virginavičiūtė BNS sakė, kad statybos darbams pagal biudžeto projektą būtų skiriama apie 16 mln. litų, o nacionaliniam muziejui „Lietuvos didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmai“ – 4,9 mln. litų.

„Aišku, kad kaip kiekviena biudžetinė įstaiga, kultūrinė įstaiga,

jaučiame trūkumą, tačiau yra minusas, kuris gali tapti teigiamu dalyku – jeigu statyboms nebus skirta reikiama suma lėšų ir rūmai neatsidarys, mes nekursime naujų darbo vietų, galbūt ir sutaupysime“, – kalbėjo V. Dolinskas.

Valdovų rūmų atstatymu besirūpinančios Vilniaus pilių direkcijos laikinojo vadovo Vytauto Povilaičio pasisakymo BNS gauti nepavyko.

Valdovų rūmų statytojai sako, kad baigti pirmajam etapui reikia apie 32 mln. litų. Anot jų, tuomet būtų įrengta ir lankytojams pritaikyta apie 50 proc. visų rūmų patalpų.

Pagal naujausius duomenis, į Valdovų rūmų atkūrimą įdėta 230 mln. litų, o galutinė darbų sąmata siekia per 367 mln. litų.

Galimą lėšų švaistymą tiria Generalinė prokuratūra. Tyrimas pradėtas susipažinus Valstybės kontrolės duomenimis, kad per dešimt metų nuo projektavimo ir statybų pradžios LDK valdovų rūmų projektas pa-brango 250 mln. litų.

Sprendimas atstatyti Valdovų rūmus sulaukė prieštarų vertinimų ir visuomenėje, ir tarp istorikų, ypač abejojama dėl jų autentiškumo. BNS

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —

nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA
Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose. Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



„Draugo“ metinis pokylis vyks š. m. spalio 30 d.

Willowbrook Ballroom salėje, 8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480. Kokteiliai – 4 val. p. p.; vakarienė – 5 val. p. p. Auka – 60 dol. Maloniai kviečiame savo atvykimu paremti „Draugą“. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje **Skaistė Aniulienė** ir Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius **Arvydas Daunoravičius**. Bus gardi vakarienė, šokiai. Muzikinę programą atliks akordeonininkas **Martynas Levickis**. Bilietus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500.

◆ **Socialinių reikalų skyrius** Lemonte spalio 27 d. 1 val. p. p. kviečia į popietę su poete Egle Juodvalke. Poetę pristatys svečias iš Lietuvos Leonas Narbutis. Popietę vyks PLC skaitykloje.

◆ **Spalio 30 d., šeštadienį, nuo 11 val. r. iki 3 val. p. p.** Ateitininkų namuose ALT^{as} kartu su latvių bei estų organizacijomis rengia konferenciją apie dabartinę Baltijos šalių politinę padėtį. Dalyvaus Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto pirmininkas Henry Gaidis, Komiteto reikalų vedėjas Karl Altai (abu iš Washington, DC), taip pat – Vidurio Vakarų pabaltiečių koalicijos pirmininkas Artis Inka ir kitų pabaltiečių organizacijų atstovai.

◆ **Šių metų Europos džiaz festivalyje** „European Jazz Meets Chicago“ dalyvauja džiaz muzikantas Arkadijus Gotesmanas iš Lietuvos. Prieš muzikanto pasirodymą festivalyje rengiamas jo susitikimas su lietuvių bendruomenės nariais, kuris vyks lapkričio 2 d., antradienį, 7 val. vakaro Balzeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629).

◆ **Baltijos jėzuitų plėtros taryba** maloniai kviečia norinčius Lemonto apylinkėse stebėti rudeninį paukščių gyvenimą, šeštadienį, lapkričio 6 d., nuo 9 val. ryto. Išskylai vadovaus paukščių žinovas Tadas Birutis. Norinčius prisijungti prašome pranešti

el. paštu: lithjesuit@hotmail.com arba palikti žinutę tel. 630-243-6234.

◆ **Prelato Igno Urbono 100 metų** jubiliejus bus švenčiamas gruodžio 5 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Vietas galite užsisakyti pas Vandą Gvildienę: tel. 630-271-9136.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Spalio 24 d., sekmadienį, 10 val. r.** Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje, 259 North 5th St., Brooklyn, New York, šv. Mišias aukos Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto vice-dekanas, Marijos radijo direktorius, teologijos mokslų daktaras kun. Kęstutis Kėvalas.

◆ **Spalio 31 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių, Šv. Petro ir Povilo** bažnyčios salėje (216 Ripley Pl., Elizabeth, NJ) įvyks koncertas, skirtas mūsų bažnyčios šimtmečio jubiliejui paminėti. Daugiau informacijos tel. 908-313-7221 arba tel. 732-317-9195.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos. 2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Kun. Liudas Miliauskas, lietuvių liuteronų evangelikų „Tėviškės“ parapijos kunigas, Lietuvių fondas ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė – visi užsisakė po stalą bilietų į „Draugo“ metinį pokylį. „Draugo“ vadovybė dėkoja už dėmesį.

Norime priminti organizacijoms, kad ir jos įsijungtų į rėmėjų gretas, užsisakydamos po stalą.

Danguolė Bernatavičienė, Berwin, IL, atsiuntė 30 dol., „Draugo“ pokyliui paremti.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com



Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500



DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Ar įvertiname mūsų spaudą?

Ar mūsų spauda, kaip ta ruginė duona parduotuvėje, greta daugybės amerikietišku duonų, perkama ir naudojama tik nedidelės grupės mūsų tėvynainių? Ar mes suvokiame lietuviškos spaudos vertę išsivijus gyvenime? Ar norime išlaikyti lietuvių už Lietuvos ribų? Ar įvertiname išsivijus lietuviškų laikraščių leidėjus, jų pastangas išlaikyti gyvą lietuvišką žodį? Kodėl tam žodžiui atsukame nugarą, kai mus kviečia į dienraščio renginį ir į prenumeratorių gretas? Ar galima tikėtis sėkmingo lietuviškos išsivijimo ir sėkmingo mūsų jaunosios kartos lietuviško auklėjimo be mūsų laikraščio ir be jaunimo žurnalų. „Drauge“ kiekvieną savaitę yra puslapis „Draugo“ lietuviukai“, skirtas mūsų liuanistines mokyklas lankantiems mokiniams. Kiek lietuviukų skaito ir kiek mokytojai bei mokytojų tėvelių dienraštį prenumeruoja?

Lietuvio emigranto spaudos kelias Amerikoje – ne rožėmis klotas. Gal reikia Biliūno „Laimės žiburio“ drašuolių, pasiryžėlių, kurie paimtų

Maironio knygą ir lyrą, pajustų spaudos galybę išsivijioje, kurie parodytų kelią jaunajai kartai? Pavyzdžių turime nedaug. „Draugą“, kaip ir ruginę duoną perka), prenumeruoja tik nedidelė grupė vyresniųjų tėvynainių. Po „Draugo“ cunamio paskambino vienas dienraščio skaitytojas ir prisipažino, kad tik dabar pajuto dienraščio svarbą: „Jei nebūtų ‘Draugo’, gyvenčiau tarsi užrištomis akimis.“

„Draugą“ ne tik prenumeruokime ir skaitykime, bet, sekdami Draugo fondo narių ir rėmėjų, kurie savo įnašu, nuolatine parama per Draugo fondą išlaiko plačiašakį mūsų spaudos ažuolą – „Draugą“, pavyzdžiui, remkime jį.

Rašydami testamentus, nepamirškite dalies turto paskirti Draugo fondui.

Čekius rašyti Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Marija Remienė

DF tarybos pirmininkė

DF RUDENS VAJAUS ĮNAŠAI

Su 500 dolerių:
Jim ir Gražina Liautaud, **garbės rėmėjai**, iš viso 15,500 dol., Chicago, IL

Su 250 dolerių:
Raimonda Apeikytė, **garbės narys**, iš viso 2,205 dol., Los Angeles, CA

Su 200–150 dolerių:
Antanas ir Viktorija Valavičiai, **garbės nariai**, iš viso 5,300 dol., Chicago, IL

Stanley Stončius, **garbės narys**, iš viso 2,050 dol., Nashua, NH

Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai, **garbės nariai**, iš viso 2,200 dol., Palos Heights, IL

Su 100 dolerių:
Dr. Kazys ir Marytė Ambrozaičiai, **garbės nariai**, iš viso 4,800 dol., Chesterton, IN

Vytautas Mažeika, **garbės narys**, iš viso 2,800 dol., Colbert, GA

Albinas ir Gražina Reskevičiai, **garbės nariai**, iš viso 2,700 dol., Omaha, NE

Midland Federal Savings, iš viso 300 dol., Chicago, IL

Viktoras Lapatinskas, iš viso 200 dol., Seattle, WA

Su 50 dolerių:
Ričardas ir Jolita Klementavi-

čiai, iš viso 320 dol., Gulf Breeze, FL
Margarita Valiukienė, iš viso 100 dol., Hemet, CA

Kęstutis ir Birutė Tautvydai, iš viso 150 dol., Greenbank, WA

Juozas ir Genovaitė Saligos, iš viso 100 dol., Forest Park, IL

Edvardas ir Dalia Bekai, iš viso 100 dol., Sun City West, AZ

Rita Bureikaitė, iš viso 50 dol., Los Angeles, CA

Su 40–35 doleriais:
Ted Navickas, iš viso 790 dol., Coeur D'Alene, IN

Joseph Bernot, **garbės narys**, iš viso 1,355 dol., Union, NJ

Paulina Rutkauskienė, iš viso 205 dol., Rockford, IL

Su 25–20 dolerių:
Andrius Butkūnas, iš viso 435 dol., Farmington Hts., MI

Marija Arštikienė iš viso 380 dol., N. Riverside, IL

Romas Leparskas, iš viso 300 dol., Warren, MI

Birutė Bernotienė, iš viso 245 dol., West Hartford, CT

Laima Price, iš viso 25 dol., Wellesley, MA

DF dėkoja visiems už aukas.

SKELBIMAI

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **\$125** Leonas L. Petronis. **\$75** William G. Burimauskas. **\$50** Liucija Beržinskienė, Rimantas Bitenas, Aldona Noakaitė-Pintsch, Povilas ir Nijolė Stelmokai. **\$30** Regina Dapkienė. **\$25** Juozas Bernotas, Gražina Kenter, Vladas ir Gražina Plečkaičiai, Edward Pocius, Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, Jonas ir Marija Simonis. **\$20** Ida Kasparaitienė, Jadvyga Kliorys, Vacys ir Alfonsa Laniauskai. **\$15** Joseph Blazys, Danutė Uogintas, Vytautas Zdanys. **\$10** Aniceta Gedmintas, dr. Jonas Ironis Jokubka. **\$5** Viktoras Motušis, Valtruva Valdovaitė. Dėkojame visiems rėmėjams. **Mažosios Lietuvos Lietuvių**

draugija, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir su negalia vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: a. a. Kosto Norvilos atminimui Viktorija Norvilas **\$200**; Gintarė Bukauskas **\$25**; Arvydas ir Eglė Paulikai **\$200 (V)**; Daniel ir L. Shlikas **\$200 (V)**; dr. Rasa McCarthy **\$400** tęsiant vaiko metinę paramą; dr. Donatas Tijiūnėlis **\$60**. Labai ačiū. **„Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630)-243-6435, el. paštas: tijiunelis@sb-cglobal.net**